

PRO

Uusi tieliikennelaki haastoi Iiro Mäkitalon kollegoineen uuteen ajattelumalliin

PINNALLA

Maalittamisen kohteeksi joutuneet kaipaavat työsuojelua

18

AJASSA

Neulomalla tukea haavoittuneille ja heidän omaisilleen

22

VAPAALLA

Kun metsässä kuluu vapaat ja lomat

32

3

2020

 Back on Track®

**POIKKEUKSELLINEN ETU POIKKEUSAIKOINA
POLIISIN HENKILÖKUNNALLE.**

Kaikki ihmisten ja eläinten tuotteet **-40%
verkkokaupastamme koodilla: POLIISI**

www.backontrack.com/fi

Voimassa vuoden
2020 loppuun asti.

nuppu.pelevina@spjl.fi
 twitter.com/SPJL_PO
 facebook.com/SPJL.PO
 instagram.com/spjl_po

Vastuu siirtyy kuulijalle

Kun tulin töihin Suomen Poliisijärjestöjen Liittoon kaksi vuotta sitten, aloin seurata oikeus- ja rikosuutisointia hieman erilaisin silmin. Vaikka etenkin väkivalta- ja henkirikosuutisointi on usein sensaatiohakuista, on ollut hienoa huomata, että Suomessa on myös erittäin ammattitaitoisia alan toimittajia. Rikos- ja oikeustoimittajalla on suuri vastuu. Lukijoilla on lupa odottaa, että lakipykälät ovat hallussa ja eettistä pohdintaa on harjoitettu.

Toinen tekemistäni havainnoista on ollut tänä kesänä monen muunkin ihmetyksen kohteena: rikoksiin syyllistyneet saavat mittavasti mediahuomiota. Mitä hurjempia rötöksiä henkilö on tehtaillut, sitä helpommin ja enemmän tuntuu irtoavan ruutuajasta. Rikostarinat ovat tuottoisaa bisnestä ja rikoksentekijä pääsee eri kanaville kertomaan tarinaansa, ikään kuin brändäämään itseään. On kuunnelmaa, talk showta, dokumenttia ja pitkää elokuvaa.

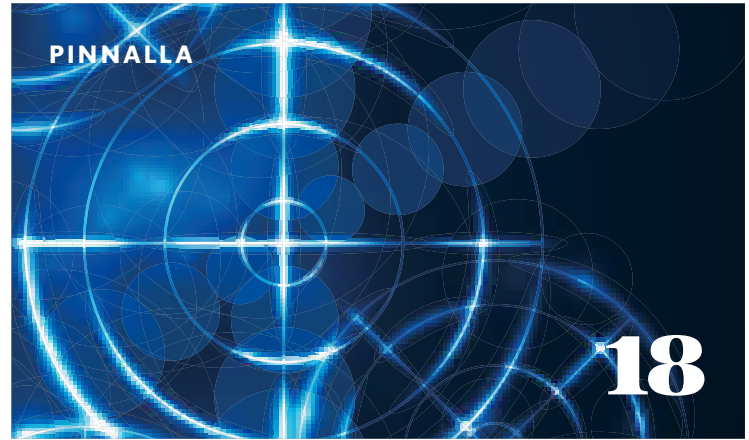
Ilmiössähän ei sinänsä ole mitään uutta, rikokset, niin aidot kuin keksitytkin, kiinnostavat ihmisiä. Eikä siinä ole välttämättä mitään paheellista. Itseasiassa monen psykologin mukaan se on varsin normaalia. Kuulijoina ja katselijoina tunnemme jännitystä, mutta myös empatiaa uhreja kohtaan.

Jotain uutta tuntuu kuitenkin olevan tässä tuoreimmassa tositelevisioiden ja sosiaalisen median ajan True Crime -buumissa, ja siksi keskustelu ilmiöstä on paikallaan. Laajempi asiantuntijuuden murros ja perinteisten yhteiskunnallisten instituutioiden kyseenalaistaminen tuovat uutta twistiä ilmiöön.

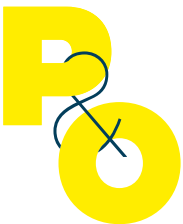
Toimittajat, tuottajat ja ohjelmapäälliköt tai True Crime -podcasttien pitäjät eivät ole ainoita mediatilan portinvartijoita. Ammattirikolliset voivat olla suosittuja somevaikuttajia ja kokemusasiantuntijoita, eikä yleisön ja vaikuttajan välissä silloin ole kenenkään ulkopuolisen eettistä pohdintaa. Vastuu siirtyy kuulijalle. Ja digiajan somevaikuttajilla on nimensä mukaisesti monissa kanavissa paljon vaikutusvaltaa, usein varsin nuoreen yleisöön.

Näiden pohdintojen myötä siirryn liiton toimiston sisällä uusiin tehtäviin. On ollut ilo ja kunnia toimia viestintäpäällikkönä viimeiset kaksi vuotta. Vähintään yhtä hienolta tuntuu jatkaa töitä liitossa ja näin tuoda jatkossakin oma pieni panokseni turvallisemman Suomen eteen. Viestintäpäällikkö **Sari Haukka** on palannut ruoriin lehden ilmestyessä. Turvallista syksyä ja pysytään terveinä.

Kannen kuva: Katja Almgren

POLIISI & OIKEUS
90. vuosikerta

Julkaisija
Suomen Poliisi-
järjestöjen Liitto

Toimitus
Asemamiehenkatu 2
00520 Helsinki
toimitus@spjl.fi
www.spjl.fi

Päätoimittaja
viestintäpäällikkö
Nuppu Pelevina
09 3484 2429
nuppu.pelevina@spjl.fi

Toimitussihteeri
viestintäsuunnittelija
Katja Almgren
09 3484 2428
katja.almgren@spjl.fi

Osoitteenmuutokset
jäsenrekisterisihteeri
Anne Rakka
p. 09 3484 2424

Ilmoitukset
Olli-Pekka Duk
p. 050 378 3932
ollipekka.duk@gmail.com

Taitto
Kaaripiste Oy

Paino
Grano
p. 029 1800 400

Muistamiset sähköpostilla osoitteeseen:
toimitus@spjl.fi. Muistamisia julkaistaan
enintään kuusi kuukautta tapahtuman jälkeen.

Muu toimituksellinen materiaali sähköpostilla
osoitteeseen: toimitus@spjl.fi.

Toimitus ei vastaa sille ilmoittamatta lähetetystä
materiaalista. Toimitus pidättää oikeuden muuttaa
tekstejä, valikoida ja olla julkaisematta tekstejä.
Materiaalia ei palauteta.

Lehti 4/2020 ilmestyy viikolla 49,
aineistot viimeistään 2.11.

Lehti ilmestyy vuonna 2021 neljä kertaa.

ISSN 1238-5387 (painettu lehti)
ISSN 2670-1596 (lehti verkossa)
Aikakausmedian jäsen

Spjl Suomen
Poliisijärjestöjen
Liitto

- 03** Pääkirjoitus – Vastuu siirtyy kuulijalle
- 06** Puheenjohtajalta – Uuden aallon harjalla
- 08** Lyhyesti
- 10** Uusi tieliikennelaki haastoi lainvalvojat uuteen ajattelumalliin
- 18** ”Mieluummin ottaisin mustan silmän kuin tämän” – maalittamisen kohteeksi joutuneet poliisit kaipaavat selkeämpää tukea työnantajilta
- 22** Neulomalla tukea haavoittuneille ja heidän omaisilleen
- 24** Huoneistotietojärjestelmä viranomaisten käytössä
- 26** Pykälän pyörteissä
- 28** Suomen poliisi Interpolin palveluksessa
- 31** Kulmanen – Työn vetovoimatekijöiden äärellä

- 32** Vaihdetaan vapaalle – Eveliina Korpela on omien polkujen nainen
- 36** Poliisisarjoja tehdään ennätysmäärä
- 39** Sarjakuva – Torajyvä
- 40** Kale Puonti – huumeekyttä, iskelmänikkari ja kirjailija
- 42** Uusia ”liikennemerkkejä” katukuvassa
- 43** Oden oodi – Maailman mahti
- 44** Muistamiset
- 45** Pulmakulma
- 46** Repe
- 46** SPJL:n toimisto

---

jonne.rinne@spjl.fi
twitter.com/SPJL_PO
facebook.com/SPJL.PO
instagram.com/spjl_po

” Voisiko koronakevään oppi olla, että ottaisimme entistä rohkeammin ja ennakkoluulottomammin käyttöön uusia työnteon muotoja silloin, kun niitä on tarjolla?

Uuden aallon harjalla

Suomen kesä tarjosi useimmille sekä odotetun vuosiloman että hetkellisen helpotuksen kevään koronakaranteenien päätteeksi. Elokuussa töihin palatessa huomasimme kuitenkin, että tartuntojen määrä oli kääntynyt nopeaan kasvuun. Kesän hengähdystauon jälkeen olemme jälleen tilanteessa, jossa organisaation on ryhdyttävä suojaamaan toimintaansa ja turvaamaan työntekijöidensä työkykyä.

Meille suomalaisille on kansanomaista se, että asiat tuppavaat onnistumaan varsinkin silloin, kun se on pakollista. Toisin kuin saattaisi luulla, ei koronan keskellä hankittu varsinaisesti uusia tietokoneita tai uusia ohjelmistoja. Sen sijaan organisaatioiden oli pakko ottaa merkittävä digiharppaus ja siirtyä etätöihin kaikissa tehtävissä, joissa se suinkin oli mahdollista.

Kevään ”lockdownin” jälkeen teetimme jäsenistölemme kyselyn siitä, miten etätöskentelyyn siirtymisessä oli heidän työpaikoillaan onnistuttu. Etätö koettiin pääosin onnistuneeksi ja erityisen tyytyväisiä oltiin siihen, että kyseinen työskentelymuoto otettiin rohkeasti käyttöön tilanteen sitä vaatiessa. Vaikkakin termi etätö on mielestäni hieman virheellinen tilanteessa, jossa työskennellään kotona, ja normaalisti päiväkodissa, esikoulussa tai koulussa olevat lapset ovat samaan aikaan kotona.

Palautteen perusteella on myös niitä, jotka kokivat, että työskentely kotoa käsin hämärsi työn ja vapaa-ajan välistä rajaa. Osa vastaajista oli suoraan sitä mieltä, ettei kyseinen työskentelymuoto yksinkertaisesti sovi heille tai heidän työtehtäviinsä. Yhdistävä tekijä palautteessa oli kuitenkin se, että työkavereita, työyhteisöä ja välitöntä vuorovaikutusta oli kaikista eniten ikävä. Se kertoo paljon työyhteisön tärkeydestä ja merkityksestä.

Kesän kynnyksellä minulla oli mahdollisuus kiertää kenttää ja tavata Häätäkeskuslaitoksen johtajan lisäksi myös uusiin tehtäviin valittuja poliisipäälliköitä. Kesusteluissa etätöskentely sai poikkeuksetta positiivista palautetta. Suurin muutos ilmeni suhtautumisessa etätöihin ja siihen, että osaava ja motivoitunut henkilöstö

hoitaa virkavelvollisuutensa työntekopaikasta riippumatta. Virkamies tekee työnsä virkavastuulla.

JUKOn neuvottelutoiminnassa olemme korostaneet Valtion työmarkkinalaitokselle paikkariippumattoman työnteon merkitystä, saamatta kuitenkaan varsinaista vastakaikua. Vallalla tuntuu olevan tayloristinen ajatusmaailma, jossa työ tehdään työpaikalla esimiehen valvovan silmän alla. Tämä käsitys on voimassa siitä huolimatta, että jo hyvän aikaa esimiehet ovat pahoitelleet sitä, että kädet ovat niin täynnä töitä, ettei johtamiselle tahdo jäädä aikaa. Myös työntekijät tarvitsevat esimiehen, jonka puoleen kääntyä, vaikkei 2000-luvun johtamiseen selän takana seisominen ja työnteon kyttääminen kuulukaan.

Voisiko koronakevään oppi olla, että ottaisimme entistä rohkeammin ja ennakkoluulottomammin käyttöön uusia työnteon muotoja silloin, kun niitä on tarjolla? Teknologia on mahdollistanut etätöön jo hyvän aikaa, mutta vasta pandemian pakottamana uskaltauduimme uuteen, vain havaitaksemme järjestelmän toimivaksi. Tarvitaanko aina ulkoinen pakko tai uhka, joka ajaa meidät ajattelemaan uudella tavalla ja kokeilemaan uutta jonkin tuntemattoman edessä?

Yksi kehityksen suurimmista esteistä on asenteissa ja siinä, miten työntekijöihimme suhtaudumme. Muuan sosiaalipsykologi Douglas McGregor teki jo viime vuosisadan puolivälissä tutkimuksen, jossa pelkistäen selvitettiin, ovatko työntekijät oletetun X- vai Y-tyyppin mukaisia. Oletuksen mukaan X-tyyppin mukaisilla henkilöillä ei ollut ambitiota, he välttelivät vastuuta ja olivat henkilökohtaisiin tavoitteisiin suuntautuneita. Y-tyyppin mukaiset olivat sisäisesti motivoituneita, nauttivat työn tekemisestä, eivätkä odottaneet välitöntä palkintoa onnistumisistaan.

Tutkimuksen lopputulos oli kutakuinkin se, että työntekijät toimivat juuri sen tyyppin mukaisesti, miten johto heihin suhtautui ja kumman ihmistyyppin oletuksen mukaisesti heitä johdettiin.

” Tämä neutraalius on osa poliisin puolueettomuutta, joka on noussut esille esimerkiksi kansalaiskeskusteluissa hyvin tärkeänä.

JONNE RINNE MTV UUTISILLE 13.7. USKONNOLLISTEN SYMBOLIEN SALLIMISESTA POLIISIN VIRKA-ASUSSA.

56%

VARTIJOISTA KERTOI SPJL:N TOTEUTTAMASSA JÄSENKYSELYSSÄ TYÖVIIHTYVYYDEN HEIKENTYNEEN VIIMEISEN KAHDEN VUODEN AIKANA.

SPJL:n toimisto palvelee puhelimitse ja sähköpostitse

SPJL:n toimisto palvelee jäseniään normaalisti puhelimitse ja sähköpostitse etäyhteyksin. Jos haluat hoitaa asiasi mieluummin toimistossa paikan päällä, sovithan käynnistäsi etukäteen, sillä toimistossa ei ole jatkuvaa päivystystä.

Liiton toimiston puhelinnumerot uudistuvat kesällä. Jatkossa jäseniä palvelevat liiton asiantuntijoiden suorien kännykkänumeroi-

den ohella jäsenpalvelu p. 09 3484 2401 sekä edunvalvonta p. 09 3484 2402. Tarkat yhteystiedot liiton asiantuntijoille löydät osoitteesta www.spjl.fi/yhteystiedot

Muistathan, että voit aina lähettää viestiä ja palautetta toimistolle Ota yhteyttä -verkkolomakkeella Spjl.fi

SPJL:n jäsentilaisuuksia siirretään koronapandemian takia

Keväälle 2021 suunniteltu SPJL:n jäsenristeily siirtyy vallitsevan koronatilanteen takia. Pandemiasta johtuen huvipuistopäivä päätettiin jo

aiemmin siirtää ensi vuoteen. Tiedotamme uusista ajankohdista P&O-lehdessä, uutiskirjeissä sekä liiton nettisivuilla Spjl.fi

Poliisin virkapuvussa voi jatkossa olla numero

Poliisin virkapuvusta annettua asetusta on muutettu. Jatkossa virkapuvussa voi olla nimilaatta tai muu yksilöivä tunnistete kuten numero. Muutoksen tarkoituksena on vähentää poliiseihin kohdistuvaa maalittamista ja uhkailua. Maalittaminen ja uhkailu ovat lisääntyneet viime vuosina, tämä näkyy myös SPJL:n jäsenkyselyssä. Olemme tyytyväisiä siihen, että tämä liiton vuosia ajama muutos toteutuu. Uusi asetusta tulee voimaan 1.10.2020.

Valtuuston kokoukset syksyllä

Keväältä siirretty valtuuston kokous järjestetään Helsingissä 17.9.2020. Syysvaltuusto kokoontuu 12.11.2020, aiemmasta aikataulusta poiketen kokous järjestetään yksipäiväisenä.

Levin mökkien kevät 2021 arvotaan 15.9.

Levin mökkien (Marakka, Tirakka ja Keskusrakka) kevätsezonki ajalle 6.2.-1.5.2021 arvotaan 15.9.2020. Arvontaan voi osallistua 14.9. saakka SPJL:n mökkien varuskalenterissa (*Spjlmokit.fi*) täyttämällä kunkin halutun viikon ja mökin erikseen. Kaikille arvontaan osallistuneille lähtee tieto, onnistiko arvonnassa vai ei.

SPJL:n kalenterit 2021

SPJL:n kalenterit valmistuvat joulukuun alussa, jonka jälkeen ne postitetaan jäsenille. Eläkkeelle jääneet entiset liiton jäsenet voivat tilata kalenterin verkkomakkeella www.spjl.fi/kalenteritilaus, kappalehinta on 12 € sisältäen postikulut.

Vartijoiden huolet esillä

SPJL toi elokuussa poliisin säännöllisesti kokoontuvassa yhteistoimintaelimessä eli yt:ssä esille jäsenkyselyssä nousseita huolia vartijoiden näkökulmasta. Kyselyyn vastanneista vartijoista 56 % kertoo, että työviihtyvyys on heikentynyt viimeisen kahden vuoden aikana. Suurena työviihtyvyyttä ja työturvallisuutta heikentävänä ongelmana koetaan yksityöskentely.)

Akavan puheenjohtajana jatkaa Sture Fjäder

Sture Fjäder valittiin 25.8. Akavan liittokokouksessa jatkokaudeksi äänin 578, vastaehdokkaanaan **Maria Teikari** Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut ry:stä. Teikari sai kilvassa 292 ääntä.

"Lähes epätodellinen olo tuli huomattessa, että Suomen Poliisijärjestöjen Liiton vuosia ajama hanke saatiin vihdoin maaliin ja että sitkeä edunvalvontatyö tuottaa tulosta."

– Jonne Rinne 14.8.2020

Never forget.

He kohtasivat pahuuden meidän muiden puolesta, jotta meillä muilla olisi turvallisempaa.

Tästä huolimatta työturvallisuus on tärkeintä ja virantoimituksessa ei saa tulla yhtään enempiä poliisikuolemaa.

– Vastaus Jonne Rinteen virantoimituksessa surmansa saaneiden poliisimiesten muistohetkestä kertovaan tviittiin 29.8.

Muista seurata meitä myös Instagramissa!

[spjl_po](https://www.instagram.com/spjl_po)

UUSI TIELIIKENNELAKI HAASTOI LAINVALVOJAT UUTEEN AJATTELUMALLIIN

TEKSTI **KATJA ALMGREN** KUVAT **KATJA ALMGREN JA VEERA KORHONEN**

Uusi tieliikennelaki astui voimaan kesäkuun alusta, mutta työ sen jalkauttamiseksi poliisihallintoon alkoi jo hyvissä ajoin ennen sitä. Uuden lain sisäistäminen on vaatinut lainvalvojilta paitsi lukemattomia tunteja myös ajattelumallin muutosta samalla kun poikkeusolot ovat sotkeneet niin poliisien kuin kansalaistenkin arkea.

Tammikuisena tiistaina sali Tampereen Hervannassa täyttyi, kun poliisilaitosten edustajat saapuivat opiskelemaan uutta tieliikennelakia. Jokaisesta laitoksesta oli nimetty kahdesta kolmeen kouluttajaa, jotka jalkauttaisivat opit edelleen oman poliisilaitoksensa väelle.

Poliisilaitosten edustajien koulutuksen toteutuksesta vastasi Poliisiammattikorkeakoulullakin aiemmin pitkään työskennellyt ylikomisario **Tuomo Katajisto**.

– Aloitimme työstämään koulutuspakettia erikseen nimeyllä ohjausryhmällä syyskuun alusta 2019. Peilasimme eroja silloiseen lainsäädäntöön, mikä tulee muuttumaan niin liikennesäännöissä kuin ajoneuvojen käytösäännöissäkin, Katajisto kuvailee.

Tampereella olivat mukana myös Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen työpaikkakouluttajat ylikonstaapeli **Leena Leppälä** ja vanhempi konstaapeli **Iiro Mäkitalo** liikennesektorilta sekä vanhempi konstaapeli **Ari Pihkala** valvonta- ja hälytyssektorilta.

Leppälä, Mäkitalo ja Pihkala suunnittelivat paketista omaa poliisilaitostaan palvelevan kokonaisuuden ja ensimmäisen oman koulutuksensa he toteuttivat helmikuun 18. päivä. Henkilöstön kouluttaminen uuteen tieliikennelakiin eteni vauhdilla, mutta sitten iski korona.

– Kenttähenkilöstöstä noin puolet saatiin koulutettua lähikoulutuksin, Leppälä kertoo. Mäkitalo lisää, että koulutukset vedettiin viimeiseen saakka; 26.3. oli viimeinen koulutus, päivää ennen puomien asettamista Uudenmaan maakunnan rajalle.

Ne, jotka eivät ehtineet lähikoulutuksiin, saivat saman infon verkon yli. Kouluttajakolmikko kuitenkin havaitsi, etteivät keskustelu ja kysymysten määrä soljuneet verkkokoulutuksissa lainkaan samaan malliin kuin lähikoulutuspäivillä.

Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen työpaikkakouluttajat: vanhempi konstaapeli Ari Pihkala (vas.), vanhempi konstaapeli Iiro Mäkitalo ja ylikonstaapeli Leena Leppälä. Koulutuksista ehdittiin toteuttaa noin puolet lähiovetuksena, jonka jälkeen koronapandemia pakotti ne verkkoon. (Kuva: Katja Almgren)

” Uuden lain myötä saattaa väkisinkin tulla tilanteita, joissa sanktion kirjaaminen jää kokonaan tekemättä.

– Kynnys kysyä nousee verkkokoulutuksissa korkeammaksi, eikä toisten ilmeistä pääse havaitsemaan, ettei ole ainoa, jolla jokin asia menee täysin yli ymmärryksen, Leppälä harmittelee.

Katajisto myöntää, että pandemian yltyessä maan 11 poliisilaitosta olivat kaikki eri vaiheissa tieliikennelain jalkauttamisessa.

– Poikkeusolojen astuessa voimaan osassa poliisilaitoksista koulutukset olivat vasta aluillaan, mikä tarkoitti, että uusi laki jäi osalla hajautetun opiskelun ja osalla täysin itseopiskelun varaan. Keväällä Kokkolassa vetämäni koulutus levitettiin Sinetissä kaikkien saataville, mutta se ei tietenkään ole sama kuin lähiopetus, Katajisto kertoo.

Pykäläviidakko tihenee

Poliisikunnassa eniten kysymyksiä herättänyt uudistus tieliikennelaissa on liikennevirhemaksu, joka uuden lain myötä eriytettiin rikosprosessista. Käytännössä vähäisemmistä rikkeistä liikenteessä kirjoitetaan jatkossa liikennevirhemaksu entisen rikesakon sijaan. Mäkitalo myöntää, että oma oikeustaju on uuden lain myötä ollut osin koetuksella.

– Ajaessaan ylinopeutta enimmillään 20 kilometriä tunnissa kuljettaja rikkoo lakia, mutta silti kyseessä ei ole vanhan muotoinen liikennevirhemaksu, vaan liikennevirhemaksulla sanktioitu teko, Mäkitalo sanoo.

Leppälä komppaa kollegaansa ja myöntää, että hallinnollinen sanktio tuntuu lainvalvojana pelkältä sormen heristeilyltä.

– Toisaalta ehkä kymmenen vuoden päästä asia on jo omassakin päässä ihan normaalia, samoin kuin nykyinen pysäköintivirhemaksu, josta siitakin ennen sakotettiin, Leppälä miettii.

– Jos lainsäätäjän moraalii löyhtyy yhdessä yössä, pitäisi sen löyhtyä lainvalvojallakin, Poliisihallituksen poliisitarkastaja **Konsta Arvelin** rohkaisee.

Pihkala myöntää, että hallinnollinen sanktio vaatii poliisilta erilaista lähestymistapaa. Mäkitalo on samoilla linjoilla; aiemmin sakkomenettelyssä saattoi usein turvautua peruspykäliin, nyt ne on korvattava tarkemmalla nimikkeistöllä.

– Vaatii totuttelua, kun aiemmin asiat ovat tulleet selkärangasta ja tietyt jutut on voinut perustaa olosuhteiden edellyttämään huolellisuuteen ja varovaisuuteen liikenteessä, kesäisin moottoripyöräpoliisina toimiva Mäkitalo miettii.

Uudessa laissa tieliikenneperiaatteet ovat saaneet näkyvän osan. Näitä ovat tienkäyttäjän yleiset velvollisuudet, kuten liikennesääntöjen noudattaminen sekä ennakointivelvolli-

suus, turvallinen ajoneuvon käyttäminen sekä avustamisvelvollisuus. Tieliikenneperiaatteet on tarkoitettu tienkäyttäjien ohjaamiseksi eli ne ovat lain tulkintatyökaluja, joilla voidaan täydentää laissa asetettujen velvollisuuksien sisältöä.

– Vanhassa tieliikennelaissa ei eroteltu onko tieliikenneperiaatteita vai ei, vaan ne olivat muotoutuneet oikeuskäytännössä. Huolimattomuuteen perustuva tuomiovallan käyttö oli ongelmallinen, koska se poisti lain vaatimat tarkkarajaisuuden ja täsmällisyyden määrittelyt. Uusi laki lähtee siitä, että kenen tahansa pitäisi pystyä selvittämään, mikä on kiellettyä ja mitä siitä seuraa, Arvelin selventää.

Tieliikenteen periaatteet eivät kuitenkaan itsessään ole perusteita sanktioon, vaan lainkäyttö on edelleen pohjattava tieliikennelaissa kirjattuihin pykäliin. Katajisto kertoo esimerkin:

– Jos kuljettaja on suistunut oikealle ojaan, aiemmin voitiin todeta, että hän oli huolimato. Nyt rangaistaankin siitä, että kuljettajan olisi pitänyt kulkea ajoradalla. Vanhaan nähden on nyt siis mietittävä, mitä tapahtui ennen ajoradalta suistumista ja mikä suistumiseen johti, ja sen mukaan katsottava soveltuva pykälä.

Leena Leppälä sai pian uuden tieliikennelain voimaantulon jälkeen soiton kolaripaikalle saapuneelta partiolta. Yhdessä he sitten miettivät, mistä jutun saisi aikaiseksi, sillä eihän kolaria olisi tapahtunut, ellei joku olisi rikkonut jotakin säännöstä. Lopulta ratkaisu löytyi ohittamisesta.

– Samaisesta jutusta soitti myös vastaava tutkija. Uskon, että menettely hakee muotoaan vielä hyvän aikaa, niin poliisissa kentällä, tutkinnassa kuin käräjäoikeuksissakin, silloin kun oikeusasteeseen saakka mennään, Leppälä sanoo.

Arvelin painottaa myös, että uuden lain myötä saattaa väkisin tulla tilanteita, joissa sanktion kirjaaminen jää kokonaan tekemättä.

– Poliisissa on suhtauduttu tieliikennelain vastaiseen toimintaan jyrkästi. Uuden lain myötä saatetaan kokea luomisen tuskaa, mihin tienkäyttäjän menettely voidaan perustaa, jos asiaa ajatellaan rikos- tai hallinto-oikeudellisesti. Sääolosuhteet saattavat kuitenkin tienpäällä muuttua niin sattumalta, ettei kuljettajalla ole minkäänlaista mahdollisuutta ennakoida tilannetta. Silloin ei voi tulla sanktiotakaan, Arvelin sanoo.

Laki ontuu uutuuttaan

Hämmennystä poliisikunnassa ovat aiheuttaneet niin ikään uuden tieliikennelain puutteet.

– Ensimmäinen versio laista oli liikennevirhemaksun kannalta puutteellinen, ja on sitä vieläkin, koska eduskunta ei ole ehtinyt käsittelemään keväällä laadittua lain korjauspakettia. Keskeinen elementti siinä on lain 24 pykälä eli oikealta tulevan väistäminen, Katajisto kertoo.

Poliisihallituksen tilat sijaitsevat Pasilassa, jonka liikennevilinä saa poliisitarkastaja Konsta Arvelinin pyörittelemään päätään. Kiinteistön edustalta polkevat pyöräilijät ottavat lähes poikkeuksetta reitikköseen kävelytien. (Kuva: Katja Almgren)

” Vaikka uusi tieliikennelaki on edelleen osin puutteellinen, lainvalvojilla on vahva usko siihen, että epäkohtia saadaan hiottua ajan kanssa kuntoon.

Kyse on Arvelinin mukaan siitä, ettei liikennevirhemaksua voi lain nykykirjauksin määrätä silloin, jos oikealta tuleva kuljettaja ei väistä. Laissa määritellään vain, että oikealta lähestyvää ajoneuvoa on väistettävä. Sen sijaan, jos kärkikolmion takaa tuleva ei väistä, voidaan liikennevirhemaksu määrätä.

– Väistämisvelvollisuutta punnittaessa on kuitenkin otettava huomioon mahdollinen henkilövahingon vaara, jolloin tilanne muuttuu liikenneturvallisuuden vaarantamiseksi. Poliisin on tilanteessa mietittävä, milloin kyseessä on hallintoasia ja milloin rikosasia. Arviointi on tehtävä aina tapauskohtaisesti, Arvelin painottaa.

Hämmennystä selvittämään sekä ajattelutavan muutoksen tueksi Poliisihallitus on lähettänyt kentälle ohjaavat kirjeet jo pian lain voimaan tulon jälkeen. Pohasta annetut ohjauskirjeet ovat Arvelinin käsialaa. Leppälä naurahtaa, että Arvelin halkoo pilkun tarvittaessa kuuteentoista osaan, jotta solmut saadaan auki riittävällä tarkkuudella.

Kaikki ottaa aikansa

Edellinen tieliikennelaki astui voimaan vuonna 1981, liki 40 vuotta sitten. Uutta lakia valmisteltiin ja muotoiltiin kaikkiaan seitsemän vuotta.

– Tieympäristö on muuttunut 40 vuodessa paljon, joten uudistus oli tarpeellinen, Mäkitalo sanoo. Uudessa laissa onkin huomioitu nykytila, mutta sillä on peilattu myös tulevaisuuteen ottamalla kirjauksissa huomioon automatisoitu liikenne, joihin viitataan ainakin kahdessa uudessa säännöksessä.

Katajisto uskoo, että tavan kansalaisen ohella uusi laki saattaa hätkähdyttää myös kentällä valvonta- ja hälytyssektorilla toimivia poliiseja, sillä laki sisältää parin sadan pykälän lisäksi kaikki liikennemerkkit sekä runsaasti erilaisia taulukoita.

Traficom on tehnyt uudesta tieliikennelaista esitteen kirjastoihin sekä paperisen ajoneuvoveron mukana lähetettävän lehtisen. Valtaosan tienkäyttäjistä oletetaan kuitenkin hakevan tietoa verkosta löytyvistä ohjeista, joita myös Poliisi-

hallituksen Arvelin on ollut laatimassa, asiaa käsittelevistä blogeista sekä podcasteista. Traficomien johtava asiantuntija **Jussi Pohjonen** kertoo saaneensa laista lukemattomia yhteydenottoja.

– Uuden lain markkinoinnin alkaessa tuntui, ettei se kiinnostanut ketään, mutta mitä lähemmäs lain voimaantuloa päästiin, yhteydenotot räjähtivät käsiin, Pohjonen sanoo.

Kaikki lain mukanaan tuomat muutokset eivät kuitenkaan näy tienkäyttäjille hetkessä. Esimerkiksi tiemaalausten muuttamiseksi kelta-valkoisesta väristä pelkäsi valkoiseksi tai uusien liikennemerkkien saapumiseksi katukuvaan on annettu peräti kymmenen vuoden siirtymäaika.

Paraneeko liikenneturvallisuus?

Uudella lailla on pyritty sujuvoittamaan liikennettä. Silti Katajisto on huolissaan kirjauksesta, jossa kuljettaja voi jatkossa risteyksestä kääntyessään valita seuraavan kaistan vapaasti, kunhan huomioi muun liikenteen.

– Jos olisin lainsäätäjä, en olisi muuttanut vanhaa kirjausta risteuksen jättösäännöstä. Nyt kirjattu antaa hyvin vapaat kädet kuljettajalle. Olen erityisen huolissani siitä, kuinka vahva ilmaus *muu liikenne huomioiden* todellisuudessa on, vaikka vastuu sysätäänkin risteuksen jättävän harteille. Poliisikunnan sisälläkin on tästä erilaisia näkemyksiä, joten väkisinkin mietin, miten kansalaiset osaavat asiaan suhtautua, Katajisto kritisoi.

Tienkäyttäjän näkökulmasta muutosta jo vallitsevaan käytäntöön ei uuden lain myötä tapahdu; osa kuljettajista on

Mediassa on tuotu paljon esille kuljettajalta vaadittavaa ennakkointivelvollisuutta. Itä-Uudenmaan kouluttajakolmikone mielestä ennakkointia on toki vaadittu ennenkin, samoin muun liikenteen huomioon ottamista.

– Ilmeisesti nyt asiaa on haluttu korostaa entisestään, esimerkiksi että tapahtunut kolari voi olla molempien kuljettajien vika, Pihkala pohtii.

Kehuttavaakin poliisinäkökulmasta löytyy; Mäkitalo kiittelee uutta tieliikennelakia hälytysajon kannalta, sillä sen raamit ovat nyt uudessa tieliikennelaissa. Laissa kerrotaan nyt selkeäsanaisesti hälytysajoon liittyvät oikeudet ja velvollisuudet.

– Erityinen varovaisuusvelvoite on herättänyt erilaisia mielipiteitä, mutta itse olen sitä mieltä, että hälytysajossa on oltava mukana aina erityinen varovaisuus. Kovassa vauhdissa saattaa tulla pahaa jälkeä, ja sivullisina voivat olla äiti lapsineen. Rosvot toki pitää saada kiinni, mutta tilanteessa on myös tasapainoteltava, Mäkitalo korostaa.

Koronakevään ilmiöitä

Keväällä Suomeen rantautunut koronapandemia sekoitti tieliikennelain koulutusten ohella myös Polo-tietojärjestelmän kehittämistyötä, kun järjestelmä piti ajantasaistaa uutta lakia vastaavaksi. Arvelinin mukaan kehittämistyölle oli muutenkin varattu aikaa hyvin niukalti, eikä pandemia helpottanut tilannetta lainkaan.

– Poliisissa on toimittu jo kauan sähköisellä sakotuksella, joten meille ei ollut vaihtoehto palata paperiseen ratkaisuun liikennevirhemaksussakaan, Arvelin sanoo.

Kentällä on kaipaillu Polo-järjestelmään ajantasaisia tehtäväkuvauksia ja hakusanoja. Niiden laatiminen kuuluu Arvelinille, jonka äänestä sorahtaa kritiikki.

– Lainkäyttö perustuu lainsäädäntöön, silti järjestelmän annetaan ohjailta hyvin vahvasti, väliillä liikaakin. En silti kiistä, etteikö osa asioista kaipaishi selkiytystä, sillä osa järjestelmässä olevista tarkenteista ei enää kohtaa kentän realismia.

– Tehtävien erilaisia tarkenteita on kaikkiaan parisen tuhatta, mikä tarkoittaa isoa urakkaa, kun kaikkia niitä aletaan pipetoimaan. Onneksi olen saanut hyviä sähköposteja kentältä, mitä kaikkea tarvitaan, Arvelin kiittelee ja toteaa, että samaan syssyyn alkaa sakkokirjan uudistaminen.

Koronan vaikutukset heijastuivat poliisin työhön myös tien päällä; samalla kun liikennemäärät vähenivät, nopeudet kasvoivat.

– Tein partiokaverin kanssa rauhallisella tienpätkällä pikkutuoksen. 45 minuutin aikana saimme neljä ”piittisnopeutta”, joista pahin ajoi 90 kilometriä tunnissa viidenkymppi-

☞ Hallinnollinen sanktio tuntuu lainvalvojana pelkältä sormen heristelyltä.

jo hyvän aikaa ryhmittynyt risteuksen jälkeen miten sattuu.

– Se mitä ei pystytty valvomaan, tehtiin lailliseksi, hymähtää Itä-Uudenmaan Leppälä.

Katajiston mielestä uusi kirjaus kärkikolmiostakin on tällä hetkellä sekava, ja jos se on sitä poliisille, se on sitä varmasti myös kansalaiselle.

– Uskon, että kansalaiselle iso asia on lisäksi se, että uusi tieliikennelaki on voimassa vain teillä ja ettei poliisilla ole enää esitutkintavelvoitetta parkkipaikkakolareissa. Samoin jos pari työkonetta törmää työmaalla, ei se ole enää poliisiasia, Ari Pihkala listaa.

alueella, sekä kaksi muuta törkeää tieliikenteen vaarantamista. Liikenne vähentyi, mutta teillä oli tilaa liikkua, ja se näkyi nopeuksissa, Leppälä kertoo.

Poliisihallituksen tilasto¹ kertoo karua kieltä: suhteessa kevääseen 2019, törkeät liikenneturvallisuuden vaarantamiset lisääntyivät koronakeväänä peräti 52 %. Rattijuopumuksesta kiinnijääneiden osuus nousi 12 %.

Vaikka uusi tieliikennelaki on edelleen osin puutteellinen, lainvalvojilla on vahva usko siihen, että epäkohtia saadaan hiottua ajan kanssa kuntoon.

- Lainsäätäjän on mahdotonta osata ottaa jokaista käytännön asiaa huomioon. Kun yksi kohta muuttuu, tapahtuu

Ylikomisario Tuomo Katajisto on hieman huolissaan, miten hyvin risteyksen jättösääntö, kärkikolmion muuttuneet kirjaukset ja esimerkiksi pyöräsuojatien säännöt ovat tienkäyttäjien tiedossa. (Kuva: Veera Korhonen)

väkisinkin dominoefekti. Onneksi Poliisihallituksen ohjaavilla kirjeillä on saatu selkeyttä ongelmakohtiin, joita olemme kohdanneet todellisuudessa tien päällä, liro Mäkitalo sanoo. ◉

¹ Lähde: Poliisin tulostietojärjestelmä Polstat; koko maa tammi-kesäkuu 2019 ja tammi-kesäkuu 2020

**”Mieluummin ottaisin
mustan silmän kuin tämän”**

– maalittamisen kohteeksi joutuneet poliisit
kaipaavat selkeämpää tukea työnantajilta

Maalittamisen kriminalisoinnista on keskusteltu julkisuudessa viimeisen vuoden aikana, ja myös Suomen Poliisijärjestöjen Liitto on tukenut maalittamisen kriminalisoinnista tehtyä aloitetta. Poliisimiesten kokemuksia maalittamisesta kartoittavassa opinnäytetyössä neljä vakavaa ja pitkäkestoista maalittamista kokenutta poliisimiestä avasivat kokemuksiaan maalittamisen seurauksista henkilökohtaiseen elämäänsä, perheeseensä ja työhönsä. Maalittamisen kohteeksi joutuneet kaipasivat lainsäädännön muutosten ohella selkeätä parannusta työsuojeluun, esimiestyöhön sekä poliisiorganisaation asenneilmapiiriin.

TEKSTI

Anna Häkkinen

KUVA

iStockphoto

Asiatonta viestittelyä, julkista ja törkeää henkilöön menevää panettelua, mustamaalaamista ja vihjailuja. Verhottuja uhkauksia, yksityisten tietojen, muokattuja kuvia, videoiden ja salaa nauhoitettujen puheluiden levittelyä verkkopalstoilla ja sosiaalisen median alustoilla. Valitusten ja kanteluiden tehtailua. Mitä maalittaminen on ja miksi siitä puhutaan yhtäkkiä niin paljon?

Lokakuussa 2019 Poliisihallitus teki maalittamiskokemuksista kyselytutkimuksen, johon vastanneista 13 prosenttia oli harkinnut ammatin vaihtamista. SPJL:n jäsenkyselyssä 39 % poliisissa ja Suojelupoliisissa työskentelevistä kertoo kokeneensa konkreettista uhkaa viimeisen kahden vuoden aikana.

Tulokset kertovat karua kieltään: Maalittamisesta on tullut merkittävä poliisin työhyvinvointiin vaikuttava tekijä. Ilmiö on vielä uusi, eikä sen torjuntaan ole juuri ollut tarjolla työkaluja. Poliisiammattikorkeakoulun opiskelija **Anna Häkkinen** opinnäytetyössä *Mitä poliisin pitää sietää: poliisimiesten kokemuksia maalittamisesta* puheenvuoron saivat maalittamista kokeneet poliisimiehet. Työhön haastateltiin sekä miehiä että naisia, ja poliiseja sekä kenttä- että tutkintatehtävistä. Kertomukset olivat yhteneväisiä: Maalittamisen kohde jää kokemuksiensa kanssa yksin, eikä taustayhteisö osaa vielä tarjota tukea ja apua tilanteessa.

”Kyllä poliisia pitää saada kritisoida”

Maalittaminen on terminä vielä uusi, eikä sille ole muodostunut selkeää määritelmää. Julkisessa keskustelussa maalittamisella voidaan tarkoittaa miltei mitä tahansa henkilöön kohdistuvaa arvostelua tai nimen mainitsemista negatiivisessa yhteydessä. Käsitteen epämääräisyys vesittää termin merki-

tyksen ja häivyttää sen vakavuuden, ja usein keskusteluissa muistutetaan, että poliisin työtä pitää saada vapaasti kritisoida.

Maalittaminen on kuitenkin eri asia kuin poliisin työhön kohdistuva, hyväksyttävä kritiikki; Se kohdistuu henkilöön, on luonteeltaan aggressiivista ja tökeröä, ja uhkaa kohteensa henkilökohtaista vapautta, koskemattomuutta ja yksityiselämän suojaa. Poliisin työn asialliselle kritiikille on omat kanavansa, eikä henkilökohtaisuuksiin menevä julkinen panettelu tai perheen uhkailu sitä ole.

Maalittaminen ei kohdistu vain poliiseihin; syyttäjät, tuomarit, toimittajat, tutkijat ja esimerkiksi lastensuojelun työntekijät voivat joutua maalittamisen kohteeksi työnsä vuoksi. Maalittamisen tavoitteena on luoda pelotevaikutus ja estää yksittäistä henkilöä tai organisaatiota hoitamasta työtehtäviään asiaankuuluvalla tavalla. Maalittamisen pelätään myös rapauttavan luottamusta poliisiorganisaatioon ja muihin yhteiskunnan instituutioihin ja edistävän yhteiskunnan polarisaatiota.

Äärimmäisen halventava kokemus

Tutkimuksessa haastatellut poliisit olivat kokeneet maalittamisen kohteeksi joutumisen raskaana, jopa uransa vaikeimpana kokemuksena. Piinaava tilanne voi mahdollisine oikeusprosessineen kestää vuosia ja aiheuttaa kumuloituvaa stressiä, joka voi vaikuttaa sekä työtehoon että vapaa-ajan käyttäytymiseen. Haastateltavat kuvasivat tilannetta varovaisuudeksi, jopa pelokkuudeksi eri asioissa. Puhelimen pirahdus, ovikellon pimputus, ohi ajava auto – kaikki voivat olla merkkejä maalittajan toiminnasta. Töistä lähtiessä saatetaan tar-

kistaa, ettei kukaan seuraa kotiovelle. Maalitettu joutuu kiristämään sosiaalisen median suojausiaan ja harkitsemaan tarkkaan kaikkea julkista esilläoloa.

Maalittamisen kohteeksi tikunnokkaan nostetun poliisin lisäksi myös omaiset voivat saada osansa maalittamisen seurauksista. Huoli perheen, erityisesti lasten, turvallisuudesta ja hyvinvoinnista on iso stressiä aiheuttava tekijä. Pienille lapsille voi olla pelottavaa ja hämmentävää huomata, että äidistä tai isästä löytyy outoja kirjoituksia ja kuvia julkisuudesta.

Mikäli maalitukseen liittyy myös uhkailua, joutuu poliisi pohtimaan perheen perusturvallisuutta. Onko maalittaja järjissään tai arvaamaton, voisiko hän todella kohdistaa uhkaa perheeseen vai haluaako hän vain päästä poliisin ihon alle? Jos maalittaja ilmestyy kotiovelle, joudunko perheineni muuttamaan? Eräs haastateltava jopa pohti, tulisiko lasten pelipaikoista poistaa nimet tunnistamisen estämiseksi.

Poliisi ei kuitenkaan voi perheineen lopettaa normaalin elämänsä elämistä maalittamisen pelossa. Myös poliisilla on oikeus harrastaa, olla yhdistystoiminnassa tai politiikassa, käyttää sosiaalista mediaa ja muutoin olla esillä ilman pelkoa seurauksista.

Julkinen mustamaalaus saa myös miettimään, kuinka monet tutut tai tuntemattomat ovat nähneet maalittajien tuottamia sisältöjä, ja mitä he niistä ajattelevat. Yksi haastateltava totesi, että vaikka elämä maalittajan saaman tuomion jälkeen jatkuu, on häneen kohdistettu ryöpytys ollut äärimmäisen halventava kokemus.

Meidän jengi on isompi kuin teidän

Haastattelussa selviää, että lainsäädännön muutosten uskotaan tehostavan maalittamistapauksiin puuttumista. Maalittamisen kriminalisointi omana rikosnimikkeenään selkeyttäisi tilannetta ja hahmottaisi ilmiötä. Erityisesti ongelmalliseksi tämän hetkessä lainsäädännössä kuitenkin koettiin se, että maalittamistapausten yhteydessä yleisesti käytetyt rikosnimikkeet ovat pääsääntöisesti asianomistajarikoksia.

” Maalittaminen on eri asia kuin poliisin työhön kohdistuva, hyväksyttävä kritiikki.

Opinnäytetyön toteutuksesta

Anna Häkkisen Poliisi AMK -opinnäytetyössä *Mitä poliisin pitää sietää: poliisimpien kokemuksia maalittamisesta* haastateltiin nimettöminä neljää maalittamisen kohteeksi joutunutta poliisimiestä. Haastateltujen joukossa oli sekä miehiä että naisia niin kenttätehtävistä kuin tutkinnastakin. Kaikki haastateltavat olivat kokeneita poliisimiehiä ja joutuneet pitkäkestoisen maalittamisen kohteeksi.

Tavoitteena oli selvittää, millaisia seurauksia maalittamisella on ollut, sekä millaisia työsuojellisia ja lainsäädännöllisiä muutoksia maalittamista kokeneet toivoivat. Maalittamista tarkasteltiin opinnäytetyössä informaatiovaikuttamisen ja sisäisen turvallisuuden sekä esitettyjen lainsäädännöllisten muutosten näkökulmasta.

Tämä jättää päätöksenteon rangaistuksen vaatimisesta yksittäiselle poliisimiehelle, tilanteessa, jossa rangaistuksen vaatiminen suurella todennäköisyydellä vain yllyttää maalittajaa ja tämän hengenheimolaisia jatkamaan toimintaansa. Kun maalittamisen kohteeksi joutunut haluaa vain rauhoittaa tilanteen, ei tapauksiin välttämättä puututa millään lailla.

Lainsäädäntöä voimakkaammin haastattelussa nousi esille tarve työsuojelluille toimenpiteille. Tällä hetkellä organisaation ja työyhteisön suhtautuminen maalittamista kokeneeseen poliisiin on pääasiassa passiivista ja vaihtelee laitokohtaisesti. Työnantajalla ei ole tarjota työkaluja tai suojaa maalittamisen kohteeksi joutuneille poliiseille, vaan kohteeksi joutuneen tulee usein itse päättää oikeustoimien käynnistämisestä sekä etsiä itsenäisesti apua ja vertaistukea tilanteeseen. Tilannetta pidettiin kohtuuttomana, kun kyse on työssä kohdatusta henkisestä väkivallasta.

Haastatellut poliisimiehet toivoivat ensisijaisesti muutosta poliisiorganisaation suhtautumiseen maalittamisen uhreihin. Tällä hetkellä maalittamisen kohteeksi joutunut poliisimies jää tilanteessa yksin, ja häntä saatetaan jopa syyllistää maalittamisen kohteeksi joutumisesta. Fyysistä väkivaltaa kohdannut saa tukea ja sympatiaa, maalittamisen kohteeksi joutunut ei välttämättä.

”Jos saat mustan silmän, se on selkeä, konkreettinen asia. Kun joutuu maalittamisen kohteeksi, ei tiedetä miten suhtau-

tua.” Maalittamisella onnistutaan siis heikentämään poliisin sisäistä yhtenäisyyttä.

Maalittaminen tulisi ymmärtää vakavana työturvallisuus-kysymyksenä siinä missä poliiseihin kohdistettu fyysinen väkivaltaakin. Lisäksi työnantajalta toivottiin aktiivista otetta rikosprosessin käynnistämässä ja eteenpäin viemisessä. Maalittamistapauksissa rikosilmoituksen tulisi olla työnantajan vastuulla, ja työnantajan tulisi tarjota tukea koko rikosprosessin ajan. Tämä antaisi maalittajalle selkeän viestin siitä, että toimintaa ei hyväksytä ja että koko organisaatio seisoo yksittäisen poliisimiehen rinnalla – että poliisin jengi on isompi kuin maalittajien jengi. Esimiehiltä toivottiin keskustelutukea sekä ohjausta erilaisten tukitoimien pariin.

Maalittaminen kohdistuu poliisimiehiin ensisijaisesti työtehtävien johdosta. Kyseessä on siis työturvallisuusasia, josta huolehtiminen on lain mukaan työnantajan tehtävä. Yksi keino maalittamiseen puutumiseksi on etenemässä: nimilaattojen käytöstä voidaan jatkossa tietyissä olosuhteissa luopua. Tutkinnassa työskenteleviä muutos ei kuitenkaan suoja.

Maalittaminen sisäisen turvallisuuden kysymyksenä

Maalittamisella koettiin olevan myös laajempia vaikutuksia poliisin toimintakykyyn yhteiskunnassa. Sillä pyritään rapauttamaan kansalaisten luottamusta poliisin toimintaan sekä aiheuttamaan pelotevaikutusta ja täten estämään virkamiesten toimintaa. Maalittajien koettiin tavoittelevan toiminnallaan suurempia yleisöjä ajatustensa taakse ja leimaamaan poliisit korruptoituneiksi ja epäluotettaviksi. Toisinaan tämä näyttää ikävä kyllä myös onnistuvan. Haastateltavat kokivat tämänkaltaisen kehityksen kestävämmän. Maalittaminen kohdistuu yksittäisiin poliisimiehiin, mutta sen vaikutukset koetaan poliisiorganisaation ja yhteiskunnan tasolla.

Suomessa luottamus poliisiin, hallintoon ja oikeuslaitokseen on kansainvälisesti tarkasteltuna ykkösluokkaa. Kansalaisten kokemus luottamus poliisiin toimintaan on erittäin tärkeä tekijä poliisin työturvallisuuden kannalta – kuten monien maiden jännittynyt tilanne osoittaa. Korkeaa luottamusta ei kuitenkaan voida pitää itsestäänselvyytenä, ja sitä rapauttavaan toimintaan tulee puuttua. ●

Häkkinen, Anna 2020: Mitä poliisiin pitää sietää. Poliisimiesten kokemuksia maalittamisesta. Poliisi (AMK). Poliisiammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö. Luettavissa thesus.fi. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2020060316625>

Poliisiin kohdistuvan maalittamisen vastaiset toimenpiteet

Pääministeri **Sanna Marinin** hallitusohjelman mukaan maalittamiseen puututaan poikkihallinnollisin toimin.

- Maalittamisen kriminalisointihanke on käsittelyssä oikeusministeriössä.
  - Laittoman uhkauksen syyteoikeutta esitetään muutettavaksi niin, että laitton uhkaus olisi virallisen syytteen alainen, kun se kohdistuu toiseen hänen työtehtäviensä vuoksi.
  - Sukupuolen lisääminen rangaistuksen vihamotiivia koskevaan koventamisperusteeseen
- Muutos poliisin virkapuvusta annettuun asetukseen: Jatkossa nimilaatan tilalla voi olla myös muu yksilöivä tunniste. Uusi asetetus tulee voimaan 1.10.2020.
- Sisäministeriön asettama työryhmä maalittamisen vastaisten toimien tehostamiseksi, toimikausi 1.6–31.12.2020
- Poliisihallitus on laatinut ohjeen poliisiin kohdistuvan maalittamisen torjunnasta ja hallinnasta. Koulutus käynnistyy syksyllä.

NEULOMALLA tukea haavoittuneille ja heidän omaisilleen

Hyvä idea ja kahden naisen sinnikkyys synnyttivät keinon kerätä varoja hyvään tarkoitukseen. Neulontatempauksen tuotot menevät virkatehtävissä vaikeasti vammautuneiden poliisihallinnon virkamiesten kuntoutukseen tai surmansa saaneen omaisten auttamiseen.

TEKSTI

Kati Keturi

KUVA

Jari Muhonen

Neljä vuotta sitten vanhempi konstaapeli **Mikko Venäläinen** haavoittui vakavasti Vihdin ampumatapauksessa. Varsinaisen sairaanhoidon lisäksi tarvittiin myös kuntoutusta sekä psykologista apua. Perheen tukena kriisissä oli etenkin Poliisin Tuki Ry.

– Meidät otettiin hienosti huomioon ja Länsi-Uudenmaan poliisilaitos teki huikean työn. Kaikki perheenjäsenet saivat purkaa tapahtunutta ammattilaisen kanssa niin halutessaan. Siitä suuri kiitos Poliisin Tuki Ry:lle. Jokaisella poliisilaitoksella tulisi olla omaisia koskevat käytännöt loukkaantumistilanteiden varalle. Automaattistahan se ei ole, vaan tuen laatu riippuu viime kädessä poliisilaitoksesta ja ihmisistä, kertoo Mikon puoliso **Tanja Ekholm-Venäläinen**.

Poliisin Tuki Ry:ltä saatu avustusraha mahdollisti sen, että Tanja pystyi pitämään pidemmän sairausloman. Koko perheen elämä meni päälaelleen, eikä omaisen työkyky tietenkään palaudu saman tien.

– Onneksi omalla työpaikallani oli loistava työterveyshuolto, joka ymmärsi tilanteeni. Oman kokemukseni jälkeen olisin valmis toimimaan tukihenkilönä ”siipeensä saaneiden” vertaistukiryhmässä tai muuten. Tukihenkilötoiminta on arvokasta työtä, sillä useimmiten vain saman asian itse kokenut voi todella ymmärtää toista.

Kaikkien panos on merkittävä

Tanjan pitkäaikainen ystävä **Tiina Hakkarainen** jäi Mikon tragedian myötä pohtimaan poliisin tärkeää työtä ja miten sitä voisi siviilinä tukea. Alun perin ajatuksena oli tehdä villasukkia ja viedä ne paikalliselle poliisiasemalle. Mutta kun ”koevedokset” valmistuivat viime syksynä, Tiinan kanssa samassa keittiössä istunut Tanja tajusi, että sukkia voisi tehdä enemmänkin ja kerätä rahaa hyvään tarkoitukseen.

– Porvoossa oli juuri silloin ollut ampumatapaus, taas poliisin perhe tarvitsi konkreettisesti apua. Kehiteltiin ideaa ja se lähti nopeasti rullaamaan. Nyt jo 300 paria on lähtenyt matkaan. Perustin Facebookiin *Thin blue line villasukat hyväntekeväisyyteen* -ryhmän, jonka kautta rekrytoimme neulojia ja ostajia ympäri Suomen, Tiina iloitsee.

Naisten idea lähtikin pian pyörimään vauhdilla. He kiittelevät kuitenkin kaikkia mukanaolijoita, sillä kukaan ei yksinään onnistu, vaan yleensä siihen tarvitaan isompi ryhmä. Kaikkien panos on ollut tärkeä. Kun jokaista vapaa-ajallaan sukkia neulovaa on kuormitettu vähäsen, ei kukaan ole uupunut. Hyvän tekeminen on mielekästä, kun ryhmässä ketään ei laiteta liian tiukalle. Mutta mistä idea juuri villasukkiin?

– Ne ovat jotenkin niin perisuomalaiset! Monellahan villasukat ovat käytössä ympäri vuoden. Ehkä kertausmukana sukista ei ole kovinkaan paljon, mutta pienistä puroista kasvaa isompi virta. Yksi pieni ihminen harvoin voi tehdä hurjan

suuria tekoja, mutta isommalla ryhmällä voi tehdä enemmän hyvää, Tiina toteaa.

Silläkin on merkitystä, että taustalla on luotettava yhdistys. Naisten mukaan rahojen perään ei ole tarvinnut kysellä, vaan ostajat ovat hoitaneet tunnollisesti maksunsa. 15 euron hintaiset sukkaparit tuottivatkin yhdistykselle noin 3000 euroa.

– Lankarahan vähentämisen jälkeen loput menivät suoraan Poliisin Tuen tilille, ilman välikäsiä. Siitä halusimme pitää kiinni, emmekä siksi tähänneet mihinkään suuren luokan toimintaan, joka tuo aina mukanaan väärinkäsityksiä. Neulojia on kaikkiaan ollut viitisentoista henkeä, ostajia useita satoja, Tanja kertoo.

Tärkeintä on ryhtyä tuumasta toimeen

Ihmiset ovat antaneet tempauksesta runsaasti positiivista palautetta. Se on koettu helpoksi tavaksi tukea tärkeää toimintaa. Runsaslukuisen ventovieraiden joukon ohella Tanja ja Tiina rekrytoivat sukulaisiaankin mukaan neulomaan. Tiina on itsekin innokas neuloja ja hänen käsistään on valmistunut suuri kasa tempauksen sukkapareista. Yhdessä vaiheessa sukkaparitilauksia oli peräti 60 kappaletta jonossa.

– Toiminta on ollut totta kai sitä sujuvampaa, mitä enemmän neulojia on ollut mukana. Se helpotti aikatauluttamista ja toimituksia. Sukkapari syntyi suunnilleen parissa illassa, toki se vaati keskittymistä vain siihen. Neulominen on hyvin fyysistä tekemistä, joka pitää tauottaa, ja koska neulomista on tehty vapaa-ajalla, se on pitänyt sovittaa muuhun arkielämään. Olemme myös halunneet pitää kiinni tietyistä mustan ja sinisen sävyistä. Novitan 7 veljestä -sarjan musta (väri 099) ja sininen (väri 124) ovat lähimpänä juuri oikeita Thin Blue Line -sävyjä, Tiina kertoo.

Taina iloitsee siitä, että pienestä oivalluksesta kasvoi merkittävä tapa tukea arvokasta poliisien ja omaisten parissa tehtävää työtä. Hänen mukaansa aina ei tarvita virallisia toimikuntia tai lukuisia suunnittelutapaamisia, vaan tärkeintä on hyvä idea ja se, että ryhdytään rohkeasti tuumasta toimeen. Hän antaa paljon kiitosta Tiinalle, joka on huolehtinut esimerkiksi Facebook-ryhmän ylläpidosta.

– Kannustan muitakin ideoimaan ja toteuttamaan ajatuksiaan! Kenttää pitäisi muutenkin aina kuulla, sillä siellä on se käytännön kokemus ja asiantuntemus. Pienilläkin asioilla voi olla erittäin suuri merkitys ja tämä on yksi tapa antaa hyvää takaisin. Itselläni on valtava kiitollisuudenvelka, koska meitä autettiin niin paljon silloin, kun sitä eniten tarvitsimme. Haluankin lähettää lämpimän kiitoksen kaikille perhettämme tukeneita ja autaneita niin Poliisin Tuki Ry:stä kuin muutenkin, heitä on runsaslukuinen joukko ympäri Suomea. Lahjoituksiaan yhdistykselle voi jokainen tietyllä tavalla pitää sijoituksena omaan hyvinvointiinsa, sillä koskaan ei tiedä, kuka varoja voi tulevaisuudessa tarvita, Tanja sanoo. 🟡

Huoneistotietojärjestelmä viranomaisten käytössä

TEKSTI

Kristiina Virmajoki,
ylitarkastaja,
Maanmittauslaitos

KUVA

Riku Nikkilä

Suomessa otettiin vuonna 2019 käyttöön huoneistotietojärjestelmä, jota ylläpitää Maanmittauslaitos. Järjestelmään kerätään tiedot asunto-osakeyhtiöiden ja keskinäisten kiinteistöosakeyhtiöiden osakkeista, joilla hallitaan huoneistoja, kiinteistöjä tai niiden osia. Rekisteri kattaa tiedot osakkeiden omistajista ja osakkeiden panttauksista sekä osakkeisiin kohdistuvista rajoituksista, kuten esimerkiksi turvaamistoimenpiteistä tai ulosmittauksista.

Kaikki vuonna 2019 ja sen jälkeen perustetut asunto-osakeyhtiöt ja keskinäiset kiinteistöosakeyhtiöt kuuluvat perustamisestaan lähtien huoneistotietojärjestelmään. Uusissa yhtiöissä perustajaosakkaan sähköinen omistusmerkintä tehdään Patentti- ja rekisterihallitukselta saadun tiedon perusteella, eikä paperisia osakekirjoja enää paineta. Kaikki seuraavatkin omistuksen rekisteröinnit ovat sähköisiä.

Ennen vuotta 2019 perustetuilla yhtiöillä on siirtymäaika, jonka kuluessa yhtiöiden on siirrettävä osakeluettelon tiedot huoneistotietojärjestelmään. Osakeluettelon siirron jälkeen osakkeen omistajan on vielä mitätöitävä osakekirja Maan-

mittauslaitoksella ja haettava sähköistä omistuksen rekisteröintiä, jotta sähköinen merkintä korvaa osakekirjan vaihdannassa ja vakuutena. Vasta tällöin osakeryhmään kohdistuvat panttaukset ja rajoituksetkin voidaan merkitä järjestelmään.

Huoneistotietojärjestelmässä on tällä hetkellä noin 2 800 taloyhtiötä, joista suurin osa on uusia yhtiöitä. Vanhat taloyhtiöt alkavat siirtyä suuremmissa määrin huoneistotietojärjestelmään, kun tiedot voi siirtää isännöintijärjestelmästä. Toistaiseksi siirto voidaan tehdä siirtopalvelussa, mikä edellyttää esitetyt tietojen manuaalista korjailua. Tällä hetkellä ollaan uuden alussa, ja siksi uusi sähköisiin merkintöihin perustuva menettely ja vanha osakekirjoihin perustuva menettely ovat samanaikaisessa käytössä vielä usean vuoden ajan.

Tietopalvelu huoneistotietojärjestelmästä viranomaisille

Tietopalvelua huoneistotietojärjestelmästä tarjotaan aluksi tulosteina, joita ovat osakeluettelo ja osakehuoneistotuloste.

Osakeluettelo on tuloste yhtiön perustiedoista, koko taloyhtiön huoneistoista ja niiden omistajista. Osakeluettelosta ilmenee myös muoto, mihin yhtiön omistus perustuu. Mikäli omistus perustuu vielä osakekirjaan, omistajatieto on saatu taloyhtiöltä osakeluettelon siirrossa. Jos omistus puolestaan perustuu sähköiseen omistusmerkintään, omistajatieto on rekisteröity Maanmittauslaitoksessa. Viranomaiselle tavanomainen tietojen luovutus huoneistotietojärjestelmästä on maksutonta.

Osakehuoneistotulosteeseen on koottu yhtä osakeryhmää ja sillä hallittavaa huoneistoa koskevat tiedot eli perustiedot yhtiöstä ja huoneistosta. Tieto omistajista ja osakeryhmään kohdistuvista panttauksista ja rajoituksista näkyvät tulosteella, jos omistus on jo rekisteröity sähköiseksi tai se on vireillä.

Tulosteet tilataan toistaiseksi Maanmittauslaitoksen asiakaspalvelusta sähköpostilla osoitteesta asiakaspalvelu@maanmittauslaitos.fi. Myöhemmin julkaistavan huoneistotietojen rajapintapalvelun kautta saa ajantasaisia huoneistotietoja suoraan rekisteristä.

Viranomaisen ilmoitukset huoneistotietojärjestelmään

Eri laeissa on säädetty missä tilanteissa viranomaisen on tehtävä ilmoitus Maanmittauslaitokselle rajoitusmerkinnän tekemiseksi huoneistotietojärjestelmään. Ensimmäiseksi viranomaisen on kuitenkin selvitettävä, onko osakeryhmä jo järjestelmässä. Mikäli osakeryhmä on jo järjestelmässä, ilmoitus tehdään sähköpostitse osoitteeseen kirjaamisasiat@maanmittauslaitos.fi. Jos omistusmerkintä on huoneistotietojärjestelmän ulkopuolella, toimitaan kuten ennenkin. Myös rajoitusmerkinnän poistamista koskeva ilmoitus on viranomaisen tehtävä.

Huoneistotietojärjestelmä tulee näkymään poliisin ja oikeushallinnon alalla työskentelevien arjessa monipuolisena, luotettavana tiedonlähteenä, jota päivitetään jatkuvasti. Yleisellä tasolla järjestelmä tulee parantamaan yhteiskunnan tiedonsaantia ja tietojen luotettavuutta helpottaen monien viranomaisten ja ammattilaisten työtä. 🟡

Kustantaja: Tammi
Julkaisu: Toukokuu 2020 (Kovakantinen kirja)
Sivumäärä: 40 s. (Kovakantinen kirja)
Ikäryhmä: 5+
Graafinen suunnittelija: Jussi Kaakinen
Graafinen suunnittelija: Laura Lyytinen
Kategoria: Kotimainen lapset ja nuoret,
Lasten kuvakirjat
Kirjastoluokka: 85.2
EAN: 9789520412920 (Kovakantinen kirja)

PALOASEMA EI KOSKAAN NUKU!

Asiantuntevasti laadittu lasten tietokirja kertoo suomalaisen paloaseman jännittävästä toiminnasta. Paloautoja ja ambulansseja tarvitaan ympäri vuorokauden, ja kun hälytys tulee, niiden on lähdettävä minuutissa.

Tiesitkö, että ambulanssi on kuin pikku sairaala pyörien päällä, täynnä huipputeknologiaa? Tulipaloissa tarvitaan tietysti sammutusautoja, mutta palomiehet joutuvat myös korjaamaan myrskytuhoja ja pelastamaan ihmisiä vesiltä. Dronet, lämpökamerat, sukelluspuvut ja veneet kuuluvat paloaseman tärkeään kalustoon. Dalmatiankoira Doni kommentoi tapahtumia vitsikkääseen tapaansa – varsinkin kun pitää pelastaa kissa puusta.

Otto Virtanen

Kirjailija Pasi Lönn ja kuvittaja Jussi Kaakinen

Rikositykonstaapeli **Pasi Lönn** on työskennellyt poliisina yli 30 vuoden ajan. Enimmäkseen rikostutkinnan parissa, mutta myös kenttätehtävissä. Hän on kirjoittanut useita, hyvän vastaanoton saaneita dekkareita sekä nuorille että aikuisille. **Jussi Kaakinen** on monipuolinen kuvittaja ja graafinen suunnittelija, jonka kädenjälki on tuttua lukuisista lasten, nuorten ja aikuisten kirjoista. Heidän ensimmäinen yhteinen lastenkirjansa *Poliisiasema* ilmestyi keväällä 2019.

PEKKA LASSILA
pääluottamusmies, poliisihallinto

ALICE UTRIAINEN
pääluottamusmies, oikeusministeriö

RITA RIDANPÄÄ
lakimies

Palasin ulkomaan lomamatkalta ja sen jälkeen minut määrättiin tartuntataudeista vastaavan lääkärin toimesta karanteeniin. Voinko karanteenin vuoksi siirtää lomani toiseen ajankohtaan?

PL Kyllä voit. Vuosilomasopimuksen 12 § mahdollistaa vuosiloman siirtämisen pyynnöstä vain työkyvyttömyyden ja perhevapaiden perusteella, mutta Valtion työmarkkinalaitos on kuitenkin linjannut, että tartuntataudeista vastaavan lääkärin määräämän karanteenin takia siirto on myös mahdollista.

Tärkeää on, että teet pyynnön loman siirrosta ilman aiheutonta viivytystä ja toimitat todistuksen määrätystä karanteenista työnantajallesi.

Suunnittelen siirtyväni osasairausvapaan perusteella määräajaksi osa-aikatyöhön. Olen kuullut, että osa-aikatyöstä on tullut hankaliksi koettuja seurauksia vuosiloma-ajan palkanmaksuun. Pitääkö tämä paikkansa?

PL Kun työaika ja sitä vastaava palkkaus muuttuu lomamääräytymisvuoden aikana, muuttuu pääsääntöisesti tuona aikana ansaitun vuosiloma-ajan palkka prosenttiperusteiseksi. Sen laskentaperiaate löytyy vuosilomasopimuksen 17 §:n 2. momentista.

Prosenttiperusteista loma-ajan palkkaa saaville on saatanut tulla yllätyksenä se, että loma-ajan palkkaa maksetaan vain lomaa kuluttavilta arkipäiviltä, kun taas vastaavalta

ajalta vähennetään kuukausipalkkaa kaikilta lomaan sisältyviltä kalenteripäiviltä. Eli esimerkiksi viikon loman ajalta maksetaan loma-ajan palkkaa viideltä lomaa kuluttavalta päivältä ja kuukausipalkasta vähennetään seitsemän kalenteripäivän osuus.

Loma-ajalta saatu palkka on ollut siis odotettua pienempi. Ero loma-ajan palkan ja vähennetyn kuukausipalkan välillä kasvaa vielä, jos lomaviikko sisältää arkipäiviä.

1.4.2020 voimaan tulleen vuosilomasopimuksen 17 §:n 2. momentin mukaan vuosiloma-ajan palkka maksetaan normaalisti, mikäli työajan ja vastaavasti palkan muutoksen yksinomaisena perusteena on valtion yleisen virka- ja työehtosopimuksen 20 §:n mukainen osasairausvapaa. Tällä pitkällä pohjustuksella, vastaus kysymykseesi siis on, ettei kuulemaasi ongelmaa enää ole, jos osa-aikaisuuden perusteena on pelkästään osasairausvapaa.

Poliisin palkkausjärjestelmän soveltamisohjeesta julkaistiin 1.9.2020 voimaan tullut päivitys. Onko tässä yhteydessä tullut muutoksia myös vaatuvuustasokuvauksiin?

PL Ei ole. Nyt päivitetty soveltamisohje ohjaa muun muassa sitä, miten palkkausjärjestelmää ja sen osia tulisi soveltaa yleensä sekä erilaisissa muutostilanteissa. Se antaa ohjeet myös erimielisyysmenettelyyn.

Vaativuustasokuvauksiin tulee muutoksia vain, jos niistä sovitaan tarkentavissa virkaehtosopimusneuvotteluissa.

Valitusprosessi ammatillisesta eläkeiästä on edennyt Euroopan Ihmisoikeustuomioistuimeen.

Seuraavat neuvottelut, joissa vaativuustasokuvausten muuttaminen on mahdollista, alkavat syksyn 2020 aikana ja päätökseen ne tulisi saada 15.3.2021 mennessä. Neuvotteluvaramuutosta on käytettävissä 1,0 % ja se tulee maksuun 1.5.2021 alkaen. Vaativuustasokuvauksiin on kertynyt paljon muutostarpeita. Ne ovat mukana keskustelussa, kun liiton hallitus päättää neuvottelutavoitteistamme syksyllä. Mahdolliset muutokset toteutuvat vain, jos kaikki sopimusosapuolet, niin järjestöt kuin työnantajakin, ne hyväksyvät.

Miten koronatilanteesta tiedotetaan oikeushallinnon alalla, ja saanko jatkaa etätöitä? Entä tarjoaako työnantaja suojamaskit virkamatkaille?

AU Kannattaa seurata oman viraston intranettiä, etätösuositukset kun ovat tämän hetken tilanteen mukaan aluekohtaisia. Tilanne muuttuu koko ajan, joten on todella tärkeää seurata oman viraston ohjeistusta.

Jos jokin asia on epäselvä, ota ensisijaisesti yhteyttä esimieheesi. Suojamasteista tämän hetken suositus on, että virkamatkalle saat suojamasteja virastosta, tai jos hankit ne itse, saat veloittaa kustannukset matkalaskun yhteydessä.

Missä mennään ammatillisen eläkeiän valituksessa, eihän sitä vain ole unohdettu?

RR Valitusprosessi ammatillisesta eläkeiästä on edennyt Euroopan Ihmisoikeustuomioistuimeen (EIT). Tuomiois-

tuin on vastaanottanut valituksen heinäkuun alussa. Ensimmäiseksi tuomioistuimen on päätettävä siitä, ottaako se valituksen tutkittavaksi vai ei. Tutkittavaksi ottamisen edellytykset on määritelty Euroopan ihmisoikeussopimuksen 35 artiklassa:

- EIT edellyttää, että kaikki kotimaiset oikeussuojakeinot on käytetty.
- Valitus EIT:lle on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa lopullisen kansallisen päätöksen antopäivästä.
- Koska kyseessä on niin sanottu yksilövalitus, eli valituksen on tehnyt yksityishenkilö, edellytetään lisäksi
  - ettei valitus ole nimetön,
  - ettei valitus ole asiasisällöltään olennaisesti sama kuin EIT:n jo tutkima asia,
  - ettei valitusta ole tehty jo muulle kansainväliselle tutkinta- tai sovitteluelimelle eikä se sisällä asiaan vaikuttavaa uutta tietoa,
  - että valitus perustuu Euroopan ihmisoikeussopimukseen tai sen lisäpöytäkirjoihin,
  - ettei valitus ole ilmeisen perusteeton tai ole valitusoikeuden väärinkäyttöä.

Jos valitus ei täyty tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä, EIT hylkää valituksen heti alkuun. Tuomioistuin voi hylätä valituksen myös myöhemmin, missä tahansa käsittelyn vaiheessa. Tällä hetkellä olemme siis odottavassa tilassa. 🟡

SUOMEN POLIISI INTERPOLIN PALVELUKSESSA

Interpol on kansainvälinen rikospoliisijärjestö, jonka Suomen yhteystoimisto on Keskusrikospoliisin viestiliikennekeskus. KRP:n tiedusteluosastolla työskentelevä rikosylikonstaapeli Aki Harju on tyytyväinen keräämiinsä kokemuksiin Interpolin palveluksessa.

TEKSTI

Aki Harju

TOIMITTANUT

Katja Almgren

Suomi tukee Interpolin toimintaa muun muassa sekondeeraamalla eli lähettämällä asiantuntijoita Interpolin palvelukseen määräajaksi. Siellä poliisin asiantuntijat pääsevät hankkimaan kokemusta ja osaamista kansainvälisessä ympäristössä. Toimikauden päätyttyä taitoja pyritään hyödyntämään poliisihallinnon palveluksessa.

Kyseessä onkin rikosylikonstaapeli **Aki Harjun** mukaan Interpolia sekä Suomen poliisia hyödyntävä investointi. Harju työskenteli Suomen lähettämänä poliisimiehenä Interpolin pääsihteeristössä Lyonissa vuosina 2016–2020.

– Työskentelin toimikauteni ajan terrorismintorjunnan direktoraatissa keskittyen vierastaistelija-ilmion torjuntaan sekä rikostiedustelun ja -tutkimuksen tukemiseen. Toimin esimestehtävässä yksikössä, jonka tehtävät keskittyivät ennen kaikkea vierastaistelijoiden identifioimiseen sekä matkustusreittien paljastamiseen kansainvälisen tiedonvaihdon ja erilaisten operaatioiden sekä niihin linkittyvän analyysitoiminnan avulla, Harju kuvailee. Harjun alaisuudessa työskenteli poliisimiehiä, analytikoita ja muuta projektihenkilöstöä kolmelta eri mantereelta.

Biometrinen tunnistaminen terrorismin torjunnassa

Toimikautensa aikana Harju pääsi suunnittelemaan ja käynnistämään kaksi projektia, FIRST-projektin ja HOTSPOT-konseptin. Hän vastasi niiden suunnittelutyöstä ja budjetoinnista sekä käytännön operatiivisesta, hallinnollisesta ja taloudellisesta päätöksenteosta.

– Projekteissa pyritään keräämään ja hyödyntämään biometrisiä tunnistuksia terrorismin torjunnassa, Harju kertoo.

FIRST-projektin tavoitteena on kerätä tunnettujen tai epäiltyjen terroristien biometrisiä tunnistuksia Interpolin tietokantoihin. Projektilla pyritään tehostamaan viranomaisille tuntemattomien taikka väärällä henkilöllisyydellä esiintyvien vierastaistelijoiden tai terroristien paljastamista kasvotunnistuksen ja sormenjälkivertailun avulla.

Projektin pyrkimyksenä on tukea viranomaisia ennen kaikkea konfliktialueilla, näiden naapurimaissa sekä maissa, joista on lähtenyt merkittävä määrä vierastaistelijoita konfliktialueille. Paikallisviranomaiset koulutetaan käyttämään kannettavaa laitteistoa, jolla taltioidaan terroristisesta rikoksesta tuomitun tai epäillyn henkilön sormenjäljet ja kasvokuvat digitaalisessa muodossa nimitietojen lisäksi.

Digitaalisessa muodossa talletettu aineisto muodostaa profiilin, joka jäsenmaan suostumuksella talletetaan Interpolin tietokantoihin Blue Notice -kuulutuksena. Tallennetut tiedot ovat muiden jäsenmaiden saatavilla tehostaen terroristien jäljittämistä (sijainnin paljastaminen) sekä tunnistamista tulevaisuudessa (tällä hetkellä konfliktialueella kiinnitetty henkilö voi olla tulevaisuudessa Suomessa.)

– Olemme vaihtaneet tietoja Nigerin, Djiboutin, Malin, Filippiinien, Irakin sekä Libyan kanssa, Harju listaa ja lisää, että yhteistyö etenkin Irakin viranomaisten kanssa on ollut lupaavaa.

Projektin puitteissa Harju vieraili kolmasti Bagdadissa ja kerran Erbilissä. Viimeisin vierailu ajoittui marraskuulle 2019, jolloin hän tapasi Irakin sisäministerin.

– Keskustelimme tapaamisessa projektin jatkosta. Irakin viranomaiset ovat olleet tyytyväisiä ja ovat halukkaita jatkaamaan yhteistyötä.

Vuosien 2018–2019 aikana Irakin viranomaiset rekisteröivät ja jakoivat Interpolin kanavalla kaikkiaan 177 vierastaistelijan tiedot. Harju kertoo, että Interpolissa tehtyjen tarkastusten perusteella, kasvontunnistuksen avulla tehtiin todennäköinen tunnistus 24 henkilön osalta eli nämä henkilöt ovat jäsenmaiden aikaisemmin kuuluttamia ja heidän on epäilty matkustaneet Irak–Syyria-konfliktialueelle.

Yli kymmenen prosentin tunnistustaso (24/177) projektin alkuvaiheessa on Harjun mielestä huikkea menestys.

– Tunnistamattomien 153 henkilön osalta on huomionarvoista, että näiden henkilöiden osallisuus konfliktiin on hyvinkin mahdollisesti uutta tietoa jäsenmaiden viranomaisille. Kaiken kaikkiaan tulokset vastaavat projektille asetettuja tavoitteita sekä kuvastavat sen toimivuutta ja tarpeellisuutta.

HOTSPOT-konsepti

Viime vuoden aikana Harju suunnitteli tiiminsä kanssa HOTSPOT-konseptin ja käynnisti sponsorikeskustelut rahoituksen hankkimiseksi sille.

– HOTSPOT-konseptissa kasvontunnistus ja sormenjälkivertailu Interpolin tietokantoja hyväksikäyttäen pyritään tuomaan osaksi päivittäistä sisämaan partiointia ja rajavalvontaa. Testasimme tiimini kanssa konseptia Länsi-Balkanin alueella neljässä eri maassa viime syksynä lupaavin tuloksin, Harju sanoo.

Konseptin jalkauttaminen juuri Länsi-Balkanin alueelle juontaa juurensa vuoden 2015–2016 pakolaisaaltoon, jolloin valtaosa Eurooppaan tulevista turvapaikanhakijoista matkasi tämän alueen läpi. Konseptin tavoitteena on Harjun mukaan tehostaa väärällä henkilöllisyydellä esiintyvien terroristien/rikollisten paljastamista kenttäolosuhteissa. Harju kertoo, että EU on osoittanut kiinnostusta konseptin rahoittamiseen.

Kokemuksesta eväitä työelämään

Harju sanoo, että ideat Interpol-projekteihin ovat syntyneet hänen työskennellessään laittoman maahantulon torjunnan parissa.

– Laittoman maahantulon torjunnan eräs keskeisimmistä haasteista on ulkomaalaisen henkilön identiteetin selvittäminen tai vahvistaminen. Samat haasteet pätevät varmasti rajat ylittävän rikollisuuden torjunnassa, rikoslajista riippumatta. Kummassakin konseptissa tehostetaan henkilöllisyyden paljastamista kansainvälistä viranomaisyhteistyötä sekä biometrisiä tunnisteita, kuten sormenjälkivertailua tai kasvontunnistusta, hyödyntäen.

– Suomessa poliisi on ottanut äskettäin käyttöön kasvontunnistustyökalun henkilöllisyyden selvittämisen tehostamiseksi. Kokemustani voitaneen hyödyntää kasvontunnistukseen liittyvässä kehitystyössä, ennen kaikkea kansainväliseen yhteistyöhön liittyen, Harju usko.

Projektien puitteissa Harju on päässyt tekemään yhteistyötä myös FBI:n, Lontoon poliisin sekä Europolin kanssa. Ihmiskauppa ja sen torjunnan tehostamisen tarve on ollut esillä viimeisten kuukausien aikana myös Suomessa. Merkitävä osa Suomessa tavatuista ihmiskaupan uhreista on lähtöisin Euroopan ulkopuolelta.

– Hyvinkin mahdollisesti hyväksikäyttö alkaa jo ennen Eurooppaan saapumista. Joissain tapauksissa toimintaa suunnitellaan, ohjataan ja johdetaan Euroopan rajojen ulkopuolelta. Ihmiskaupan torjuntaa voidaan tehostaa hyödyntämällä Interpolin palveluita ja sen globaalia kattavuutta.

Kansainvälisen rikospoliisijärjestön pääsihteeristössä työskentelee henkilöstöä yli sadasta maasta. Toimikausi Interpolin palveluksessa on antanut Harjulle mahdollisuuden verkostoitua ja tutustua ihmisiin ympäri maailmaa sekä avartaa ymmärrystä eri toimintatavoille ja kulttuurieroille. ●

Interpol pähkinäkuoressa

- Interpol on kansainvälinen rikospoliisijärjestö, joka on perustettu vuonna 1923.
- Interpoliin kuuluu 194 jäsenmaata.
- Interpolilla on toimistoja viidellä eri mantereella, joista keskeisimmät sijaitsevat Lyonissa Ranskassa, Singaporessa sekä Buenos Airesissa Argentiinassa.
- Interpol tukee jäsenmaitaan toimintojensa ja palveluidensa sekä jäsenmaista muodostuvan verkoston avulla neljällä eri kielellä (englanti, ranska, espanja, arabia).
- Kussakin jäsenmaassa on kansallinen yhteystoimisto (National Central Bureau), joka toimii 24/7-periaatteella.
- Suomi on ollut Interpolin jäsen vuodesta 1928 lähtien. Suomen Interpol-yhteystoimisto on Keskusrikospoliisin viestiliikennekeskus.
- Interpol rekrytoi palvelukseensa poliiseja sekä siviilejä. Avoinna olevat tehtävät ja tarkempia tietoja hakuprosessista löytyy Interpolin verkkosivuilta (www.interpol.int)

Henkivakuutus kertoo, että rakastat

Henkivakuutus kertoo, että pidät kädestä kiinni – aina.
Laske yllättävän edullinen hinta järjestöjäsenen
henkivakuutukselle verkossa vaikka heti.

if.fi/henkivakuutus

Vakuutuksen myöntää Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva.

TYÖN VETOVOIMA- TEKIJÖIDEN ÄÄRELLÄ

ITÄ-UUDENMAAN poliisilaitos päätti kesällä työryhmästä, jonka tehtävänä on selvittää uutta toimintoa, jossa toteutettaisiin esimerkiksi koulutuskiertoa ja kohdennettavaa resursointia rikostutkinnan yllättävien tarpeiden varalta. Mallia otettaisiin Oulusta ja Itä-Suomesta vastaavan kaltaisista toiminoista, joista on välittynyt hyviä kokemuksia.

Työryhmässä päästiin tärkeän äärelle, kun ryhdyttiin keskustelemaan niistä vetovoimatekijöistä, joilla tällaisiin tehtäviin saataisiin henkilöstöä rekrytoitumaan poliisilaitoksen sisältä. Alkuun luonnollisesti arvioitiin palkkausta, joka tehtävien perusteella sijoittuisi tutkinnan sarjaan. Millainen palkkauksellinen kannustin se olisi, jos sitä verrattaisiin esimerkiksi valvonnan sarjaan tyypillisenä kuukautena.

Rinnakkaisilla vaativuustasoilla ero oli kuukaudessa noin neljä prosenttia tutkinnan hyväksi ja haittatyökorvauksineen verrattuna noin kahdeksan prosenttia kuukaudessa valvonnan hyväksi. Ero luonnollisesti kaventuisi tutkinnan eduksi, jos palkkaluokissa päästäisiin hivuttautumaan ylöspäin, ja olosuhdekriteeritkin täyttyisivät. Palkkausjärjestelmä tosin valitettavasti haraa vahvasti vastaan, kun kyse on alle vuoden määräaikaisista tehtävistä.

Seuraavaksi keskusteltiin työvuoroista; tehdäänkö vain jäykkää virka-aikaa, johon merkittävin tarve luonnollisesti kohdistuu, vai myös viikonloppua kerran jaksossa ”koppilaisten” takia. Keskusteltiin myös työvuorojen pituuksista ja työaikojen hallitusta jous-

tamisesta sekä siitä, mikä olisi vapaa-päivien lukumäärä jaksossa. Vapaapäiviä toivottiin, samoin vuorojen pituuteen joustoa, kattavuuden tästä kuitenkin kärsimättä.

Millainen merkitys olisi työtehtävien sisällöllä, niiden vaihtelevuudella, työkuorman määrällä sekä laadulla, joista karkeasti ottaen puhutaan nykyisin työntekijän psykososiaalisena kuormituksena, työn hallinnan tunteesta puhumattakaan? Työkuorman määrästä oli se käsitys, että hiilikaivoksilla ollaan, jos tutkijaa kohden puhutaan kymmenistä yli sataan nousvista juttujen lukumääristä, ja työnjohdossa vastaavasti sadoista yli tuhatteen. Tärkeää olisi myös saada työpöytä tyhjäksi, edes joskus.

Teemat toisivat vaihtelua, samoin projektiluonteiset tehtävät, joissa olisi kannustavia ja tavoitteellisia elementtejä (eurot/vapaat), jopa toiveiden mukaisesti.

Työolosuhteet pitäisi järjestää toimiviksi, työvälineet ja -varusteet pitäisi saada kuntoon, sekä kaluston pitäisi olla toimivaa ja ajanmukaista. Itsensä kehittämiseen työssä pitää olla mahdollisuudet, koulutukseen ja kursseille pääsyn selviö.

Lopuksi tärkeimpään eli sopivan ja ajassa kiinni olevan henkilöstön värvämiseen. Siinä työnjohto on avainasemassa, tekijät rakentajia ja pomot kannustavia työn edellytysten luojia.

Työryhmän työ esiteltiin elokuun lopussa poliisilaitoksemme johdolle, ja sen toteutus starttaanee päätöksistä riippuen vuoden loppuun mennessä.

Ilari Kulmanen työskentelee vanhempana konstaapelina ja pääluottamusmiehenä Itä-Uudenmaan poliisilaitoksella.

99 VAIHDETAAN VAPAALLE

EVELIINA KORPELA
on omien polkujen nainen

Uusi
juttusarja:
**Vaihdetaan
vapaalle**

Millaista on, kun metsässä kuluu lähes kaikki vapaa-aika ja lomat? Koiria harrastava Eveliina Korpela, 27, tietää; hän marjastaa, sienestää ja metsästää. Oma saalis on juhla-ateria!

Elokuun 10. päivänä käynnistyi kyyhkyjen metsästyskausi. **Eveliina Korpelan** herätyskello soi pikkutunneilla; kyyhkyjen varhaisen aamulennon takia ulos on lähdettävä jo kolmelta. Kyyhkystäminen on niitä harvoja jahteja, joka saa Eveliinan liikkeelle aamuvaihden. Kyyhkyskantaa on ylläpidetty pitkin kesää viemällä riistapellolle maissia, kauraa ja suolahippuja.

Kyyhkystämisen lisäksi Eveliina osallistui touko-kesäkuussa järjestettyyn kauriiden kevätpukkijahtiin, mutta muuten Eveliinan kausi sijoittuu elokuun 20. päivästä helmikuun loppuun, jolloin omia suomenpystykorvia, Kuuraa ja Kehrää, saa pitää vapaina.

– Eläinten pesimärauhan aikaan koirat on pidettävä kiinni. Toki poikkeusluvalla niitä saisi pitää vapaina metsästyskäytössä silloinkin, mutta omat koirani lähtevät siltä istumalta, kun näkevät riistaa, oli se mitä tahansa, Eveliina naurahtaa ja toteaa, että jahtia riittää kyllä muutenkin. Eveliinan päəriistaa ovat kanalinnut, joiden kausi alkaa 10. syyskuuta. Siitä alkaa Eveliinan sanoin vuoden paras viikko.

– Kanalinnun jos saa, se on juhla-ateria, joka valmistetaan ja syödään hitaasti ja hartaasti.

Kun Eveliina oli pieni, oli kotitilalla Lapualla aina koiria. Isä ja veljet sekä monet isän puolen sukulaisista metsästivät. Eveliina oli kuitenkin enemmän koirien perään, kunnes iän myötä karttui kiinnostus siihen, miten koiria voisi käyttää jahdissa. Muuttaessaan työharjoittelun perässä Lohjalle, mukaan lähti myös isän koira Kuura.

← Eveliina Korpelan metsästyskausi ajoittuu 20.8.–28.2., jolloin koiria saa pitää vapaina. Kevät ja kesä kuluu pyöräillen, jotta koirille saadaan hyvä kunto tulevaa kautta varten. Kilometrejä kertyykin helposti satoja.

TEKSTI

Katja Almgren

KUVAT

Krista Luoma ja
Eveliina Korpelan
arkistot

– Olen haaveillut pienestä saakka siitä, että jonain päivänä suoritan metsästyskortin. Yläasteella tarjoutui mahdollisuus suorittaa se valinnaisaineena, mutta halukkaita oli liian vähän, eikä ryhmää saatu kasaan. 24-vuotiaana, samalla kun kavalsin isältäni Kuuran, suoritin viimein metsästäjätutkinnon, Eveliina hymyilee.

Miesvaltainen laji

Aseisiin Eveliina tutustui kunnolla vasta opiskellessaan poliisiksi. Armeijakin kiinnostoi, mutta haku meni ohi, ja sitten Eveliina pääsikin Poliisikouluun. Oman kiväärin hän osti vuonna 2018 ja oman haulikon viime keväänä. Siihen asti metsälle lähettiin lainapysyillä.

– Aseet on suunniteltu yleensä miehille, mikä aiheuttaa välistysten ja mitoitusten suhteen hankaluuksia, kun käyttäjä onkin nainen. Piti tehdä oikein työtä, jotta löysin naisille tarkoitetun haulikon.

Eveliina on yksi 26 000:sta suomalaisesta naisesta, joka harrastaa metsästystä. Lajin parissa on Suomessa kaikkiaan 308 000 harrastajaa eli 92 % harrastajista on miehiä. Myös Eveliinan puoliso metsästää, mutta pariskuntaa näkee yhdessä metsällä vain harvoin; miehen jahti kohdistuu pienpetoihin, kuten kettuihin ja supikoiriin.

Puolisonsa Eveliina tapasi työskennellessään Erämessuilla Riihimäellä kesällä 2018. Melkoinen sattuma, sillä mies oli myös kotoisin Etelä-Pohjanmaalta, Teuvasta.

Ei mennyt kauaa, kun Eveliina jätti pitkään havitellun vakituksen kenttävirransa Lohjalla ja asettui puolisonsa kanssa asumaan Peräseinäjoelle, kolmen vartin matkan päähän entiseltä kotitaltaan. Nyt Eveliina työskentelee Laihian poliisiaseamalla tutkinnassa.

– Miesasiakkaat ovat välillä ymmällään, kun tiedän aseista ja metsästyksestä niin paljon, hän kertoo ja myöntää, että työkaveritkin kääntyvät herkästi kysymään neuvoa metsästykseseen ja koiriin liittyvissä rikosjutuissa.

Edellisellä metsästyskaudella työkaveri Vaasasta halusi aloittaa metsästyksen, joten jahtiin lähettiin yhdessä Eveliinan ystävän ja toisen työkaverin kanssa.

– Työkaverini sai ensimmäisellä metsästyksereissullaan ammuttua metsäjäniksen. Opetimme hänet suolistamaan ja nylkemään eläimen, lihatkin leikattiin yhdessä. Annoin kotiin viemisiksi lihojen mukaan vielä reseptinkin, joten se keikka onnistui ihan nappiin, Eveliina iloitsee.

Omaa elämäntapaa ruotimassa

Eveliina kertoo mielellään harrastuksestaan ja kirjoittaa aiheesta Erätuulia-blogissaan.

– Kirjoitin jo nuoresta saakka treeniblogia, mutta koska niitä on niin pilvin pimein, seuraajat jäivät vähäisiksi. Halu-

↑ Eveliina Korpe-
lalle metsästyksessä on parasta suomenpystykorvien kanssa kulkeminen. – Niin hienoa katsoa, kun koira saa mennä ja tehdä sitä, mihin se on tarkoitettu.

sin kuitenkin kirjoittaa, joten mietin, mitä ihmiset haluaisivat lukea. Metsästysblogeja on vain muutamia, etenkin naisten kirjoittamia, joten blogin perustaminen aiheesta tuntui luonnolliselta.

Blogissaan Eveliina kertoo metsäreissuistaan sekä koiristaan. Pariskunnalla on tällä hetkellä kaikkiaan neljä koiraa: Kuuran ja Kehran lisäksi saksanmetsästysterrieri Jermu ja suomenajokoira Nelli.

– Kuura on joukon kuningatar. Niin oman arvonsa tunteva koira, joka haluaisi omistaa minut ja kaikki muutkin. Se on todella itsepäinen ja kovaluontoinen narttu, eikä oikein siedä muita koiria, paitsi oman laumansa justiin ja justiin. Se tapeli Jermun kanssa niin kauan, kunnes selvisi, kuka on kuka. Jermu ja Kuura olisivat kumpikin halunneet lauman johtajaksi, mutta lopulta Kuuran oli annettava periksi.

– Kehrä taas on todella mukava ja miellyttämishaluinen koira, jonka kanssa on helppo mennä. Se on vielä niin nuori, vasta vuoden, kuten Nellikin, ettei siitä vielä tiedä, millaiseksi metsästyskoiraksi se tulee, mutta merkit ovat hyvät.

Toisinaan metsästäjä joutuu perustelemaan elämäntapaansa muille, niin myös Eveliina.

– Jotkut pitävät metsästäystä raakalaismaisena. He kysyvät, miten voin tappaa niin söpön eläimen. Silloin toteankin, että yhtä helposti kuin avaisin jauhelihapaketin. En ole ikinä ymmärtänyt, eikö muka sika tai lehmä ole söpö, silti ne menevät ihan samalla tavalla vakuumiin, hän hymähtää.

Eveliina jaksaa selittää kyselijöille, kuinka vaikeaa saalista metsästä on todellisuudessa saada, uskomuksista huolimatta se ei ole lahtamista, ja että metsässä eläin on kuitenkin saanut elää hyvän ja vapaan elämän. Eveliina arvostaakin metsästyksellä hankittua riistaa sen ekologisuuden ja eettisyyden vuoksi. Lisäksi se sopii yhteen vahvistuvaan trendiin tietää tarkemmin ruuan alkuperästä ja puhtaudesta.

Harjoitus tekee mestarin

Menneenä kesänä Eveliina on ampunut enemmän kuin koko metsästäjäuransa aikana yhteensä, savikiekkojen perään laukaistuja ammuksia on kulunut ennätystahtiin. Eveliina kiittää Peräseinäjoella olevaa ampumarataa, jossa hän on käynyt harjoittelemassa ampumista joko yksin tai yleisillä tunteilla. Omien sanojensa mukaan hänellä on aseisiin ja ampumiseen viha-rakkaus-suhde.

– Alku oli minulla niin vaikeaa. Jännitin muiden edessä ampumista todella paljon. Vieläkin välillä jännittää, mutta nyt kun olen kehittynyt, olen alkanut jopa tykkäämäänkin siitä.

Eveliina kirjoittaa blogissaan avoimesti jännityksestään, mutta myös siitä, kuinka muiden kokeneempien ampujien neuvot ja huutelut saavat v-käyrän nousuun. *Mikäli jollakulla on halua opettaa, tulokoon sitten kädestä pitäen ohjaamaan selän takana supattelun sijaan. Valitettavasti tällaiset neuvojakerhot karkottavat aloittelijat radalta*, Eveliina kirjoittaa.

Taivaalle ammutut savikiekot harjaannuttavat taitoa, ja tyhjentävät lompakkoa. Eveliina nauraa, ettei metsästämistä tehdä rahan takia, omilleen ei pääse, kun kaikkia kuluja alkaa

↑ Metsästäystä voi harrastaa ympäri vuoden paitsi jouluaattona. Silloin joulurauha on myös metsän eläimillä. Jos laji kiinnostaa, Eveliina Korpela kannustaa lähtemään metsälle ensimmäistä kertaa jonkun kokeneemman kanssa. Kynnystä kokeiluun saa madallettua myös rinnakkaisluvallisella laina-aseella. (Kuva: Eveliina Korpelan arkistot)

ynnäilemään. Rahaa tärkeämpää onkin oma olo metsässä yhdessä rakkaiden koirien kanssa. Kauden käynnistyessä, metsällä kuluvat lähes kaikki vapaat ja lommat.

Metsässä mieli lepää. Veren maku suussa riistan perässä juokseminen ei ole koskaan ollut Eveliinan mieleen, ja kanallinnustukseen hän lähtee mieluusti yksin.

– En viihdy kovin kauaa paikoillani ja yksin liikkussa saan rytmittää menemiseni ihan oman maun mukaan. Kanalintuja metsästäessä tahti on verkkaista, noin kilometrin tuntivauhtia mennään, koirien välillä juostessa ja haukkuessa riistaa. Käyn metsällä noin nelisen tuntia kerrallaan. Mieluummin lyhyempiä lenkkejä ja usein, mikä on koirillekin parasta.

Yksikseen kulkiessa kukaan ei ole sanomassa, milloin käydään tarpeilla, jos käydään, ja milloin syödään, jos ehditään.

– Luonnossa parasta evästä ovat leivät, nuotiomakkara ja suklaa. Tai kääretorttu, aina pitää jotain makeaa olla matkassa! Mieheni nauraakin, että on se, kun kääretortun kanssa pitää metsään lähteä!

Syyskuussa Eveliina suuntaa isänsä ja velipoikiensa kanssa pohjoiseen. Veljet ovat jättäneet metsästyksen vähemmälle, ja reissun päätarkoitus on kalastella. Eveliinakin on päättänyt opiskella itselleen jälleen uuden lajin salat. ☀

Eveliina Korpelan blogin löydät netistä osoitteesta <https://eratuulia.fi>

Poliisisarjoja tehdään ennätysmäärä

Television poliisisarjat ovat aiempaa synkempiä ja kyynisempiä. Sarjat heijastelevat myös pohjoismaisen hyvinvointivaltion tasa-arvokehitystä. Katsojien näkökulmasta nykysarjojen poliisihahmot ovat varsin samastuttavia.

TEKSTI

Juhana Unkuri

KUVAT

Yle, MTV Oy,
MRP Matila Röhr
Productions Oy

Poliisisarjat ovat olleet jo vuosikymmenien ajan television suosituimpia draamasarjoja. Suursuosion voi katsoa alkaneen yhdysvaltalaisesta Hills Street Blues -sarjasta, jota esitettiin vuosina 1981–1987. Elokuva- ja televisi-otutkimuksen dosentti **Jaakko Seppälä** toteaa sen olleen uudenlainen poliisisarja. Aiemmin sarjoissa oli ollut Columbon ja Sherlock Holmesin kaltaisia rikostutkijoita, jotka pystyivät selvittämään rikokset omalla neroudellaan.

– Hill Street Bluesissa poliisit ratkoivat rikoksia yhteistyöllä. Siinä oltiin muutenkin lähempänä oikean rikostutkinnan arkea ja näytettiin, miten erilaisia työtehtäviä poliiseilla voi olla. Rikokset olivat todellisen tuntuisia ja kaupunki kuvattiin karuna paikkana, Seppälä luonnehtii.

Seppälä näkee poliisisarjojen suosiolle kaksi perussyitä.

– Poliisisarjat tapaavat olla hyvin kiinni tässä ajassa, sen yhteiskunnallisissa ilmiöissä ja muutoksissa. Toiseksi katsojasta tuntuu psykologisesti palkitsevalta seurata, kun poliisi selvittää mysterejä ja yrittää saada rikollisen kiinni.

Takavuosisikymmeninä kansainvälisiä, maailmalle vietyjä poliisisarjoja tehtiin ennen kaikkea USA:ssa, Iso-Britanniassa ja Saksassa.

– Toki poliisisarjoja tuotettiin muissakin maissa, mutta huomattavasti pienemmissä määrin, ja nuo sarjat jäivät kotimais-ten katsojien viihteeksi.

Kansainvälinen Nordic Noir -buumi käynnistyi 2010-luvun alussa tanskalais-ruotsalaisesta Silta-sarjasta, joka oli ennennäkemätön kansainvälinen menestys. Seppälän mukaan ilmiön taustalla vaikutti myös vahva ruotsalainen rikoskirjallisuus. Sen merkkitapauksia ovat muun muassa kirjailijapariskunta **Maj Sjöwallin** ja **Per Wahlöö**n 1960- ja 1970-luvuilla julkaisema Beck-sarja sekä **Henning Mankellin** 1990- ja 2000-luvuilla julkaisema Wallander-sarja. 2000-luvulla suursuosioon nousi **Stieg Larssonin** Millennium-trilogia, jossa rikoksia ovat ratkomassa toimittaja ja hänen kanssaan työskentelevä hakkeri.

– Näistä romaaneista ja hahmoista on tehty myös elokuva- ja tv-sarjoja. Varsinkin Silta-sarja avasi kansainvälisiä

← **Sorjonen** (**Bordertown**) on **Lappeenrantaan** sijoittuva **Nordic Noir** -sarja, jossa kuvataan paikallisen poliisin vakavien rikosten erikoisyksikön toimintaa. Päähahmona on **Ville Virtasen** esittämä rikostutkija **Kari Sorjonen**.
Kuva: Yle

↓ **Karppi** (**Deadwind**) on **Nordic Noir** -henkinen rikosdraama, jossa seurataan Helsingin poliisin murharyhmän toimintaa. Yksi päähahmoista on **Lauri Tilkasen** esittämä rikosetsivä **Sakari Nurmi** (kuvassa oikealla).
Kuva: Yle

ovia muulle pohjoismaiselle poliisisarja-tuotannolle, ja sarjoja ruvettiin tekemään valtavasti lisää, kertoo Seppälä, joka tutkii Helsingin yliopistolla Nordic Noir -tyyliä ja merkityksiä suhteessa pohjoismaisen hyvinvointiyhteiskunnan nykytilaan.

Suomalaissarjat leviävät maailmalle

Suomessakin poliisisarjoja tehdään nyt enemmän kuin koskaan aiemmin. Viime vuosien tuotantoja ovat ainakin Sorjonen, Karppi, Ivalo, Kaikki synnit, Paratiisi, Koukussa, Ratamo ja Bullets.

– Nyt myös suomalaissarjat leviävät maailmalle. Esimerkiksi Sorjosta on esitetty yli 180 maassa. Kansainvälinen kysyntä takaa sen, että tuotantoluvut pysyvät meillä ainakin lähitulevaisuudessa korkealla. Suoratoistopalvelut etsivät kuumeisesti uutta sisältöä, jolla erottautua kilpailijoista.

Kansainvälisen kysynnän taustalla on suoratoistopalvelujen esiinmarssi. Seppälän mukaan muualla maailmassa ollaan kiinnostuneita erityisesti pohjoismaisista tv-sarjoista, ei niinkään elokuvista.

– Suomalaisten tuotantojen budjetit ovat aiempaa suurempia, koska tuottoakin on tiedossa enemmän. Luonnollisesti työn jäljen tulee olla entistä laadukkaampaa, kun kilpailua käydään muiden maiden tuotantojen kanssa.

Poliisisarjat ovat poikineet myös muita sovituksia. Eräistä kotimaisista poliisisarjoista on tehty tai ollaan tekemässä elokuvaversioita ja romaaneja. Joistain sarjoista on tehty myös sarjakuvia.

Seppälä toteaa, että pohjoismaiset sarjat ovat hidastempoisempia ja maanläheisempiä kuin amerikkalaissarjat. Amerikkalainen ote on toiminnallinen, pohjoismainen ote psykologinen ja keskusteleva.

– Amerikkalaisissa poliisisarjoissa on paljon juoksemista, autolla kaahaamista ja ammuskelua. Pohjoismaisissa sarjoissa niitä on paljon vähemmän. Sen sijaan niissä on paljon hiljaisia hetkiä, kun poliisit miettivät asioita ja selvittävät rikoksia. Esimerkiksi DNA-testien tulokset saadaan amerikkalaissarjoissa monesti kädenkäänteessä, mutta pohjoismaisissa sarjoissa tähän menee oma aikansa, mikä onkin realistista.

Pohjoismaisissa ja muissa eurooppalaisissa poliisisarjoissa kuvataan nykyään monesti poliisin tekemää yhteistyötä naapurimaan kollegoiden kanssa tai ylipäätään kansainvälistä yhteistyötä.

– Tämäkin on realistista kuvausta. Monet työn haasteet tulevat nykyään ulkomailta, mutta niihin myös vastataan kansainvälisellä yhteistyöllä. Sarjoja tehdään välillä yhteistyössä muiden maiden kanssa, ja jos sarjassa on pääroolihahmoja toisesta maasta, sitä on myös helpompi kaupata kyseiseen maahan.

Tasa-arvo toimii myyntivalttina

Seppälän mukaan tuoreemmat pohjoismaiset poliisisarjat ovat monesti luonteeltaan synkkiä, ja niissä kuvatut rikokset ovat usein väkivaltaisia ja raakoja.

– Tilastollisesti henkirikokset tapahtuvat usein alkoholien seurauksena yksityisasunnoissa ja tekijä tuntee uhrinsa. Viime vuosina monissa suomalaisissa poliisisarjoissa on kuitenkin kuvattu sarjamurhaajia, koska tällainen toimii jatkosarjojen kerronnassa tehokkaasti. Poliisisarjoissa kuvataan ylipäätään usein erilaisia väkivaltarikoksia.

Seppälä muistuttaa, että tosiasiallisesti Pohjoismaissa on hyvinkin turvallista. Seppälä pohtii, että nykyisenkaltaiset

mana oli usein se, miten nainen asettuu poliisiyhteisöön, tai kohdellaanko naista hyvin miesvaltaisilla aloilla.

Poliisi on samastuttava hahmo

Seppälän mukaan monissa pohjoismaisissa nykysarjoissa poliisin mahdollisuudet nähdään varsin rajallisina ja tulo-kulma on kyyninen.

– Monesti tunnelma on sellainen, että pohjoismaisen hyvinvointivaltion parhaat hetket ovat jo takana, eivätkä vanhat hyvät ajat enää palaa. Usein on niin, että sarjan loppu ei ole kovin onnellinen tai ainakin siinä on surumielinen vire.

Useissa pohjoismaisissa sarjoissa keskitytään myös poliisin yksityiselämään ja arkeen. Monet poliisihahmot ovat pettyneitä tai kyynisiä. Avioliitossa voi olla vaikeuksia ja päähenkilö voi kärsiä alkoholismista, vatsahaavasta tai henkisistä ongelmista. Sarjojen poliisit kipuilevat sen kanssa, miten pystyivät yhdistämään paremmin työn ja vapaa-ajan, ja olemaan täysipainoisesti läsnä perheensä elämässä. Joissain sarjoissa päähenkilöt ajautuvat poliisintyössään harmaalle alueelle, esimerkiksi halutessaan suojella läheisiään.

Aiemmin sarjoissa keskityttiin yleensä yksittäisiin poliiseihin, nyt keskiössä on myös poliisi organisaationa. Poliisit työskentelevät vaikeissa olosuhteissa; rahoitusta leikataan, henkilökuntaa on liian vähän, kiire on kova ja byrokratia aiheuttaa ongelmia.

Seppälän mukaan nämä seikat tekevät poliisista katsojan silmissä samastuttavan hahmon, varsinkin kun useimpien sarjat luovat päähenkilöistä samalla positiivista kuvaa.

– Katsoja kokee poliisin tekevän kuitenkin kaiken aikaa parhaansa vaikeista olosuhteista huolimatta. Monilla katsojilla on samanlaisia ongelmia yksityiselämässään ja jollain tapaa myös työpaikoillaan. Poliisisarjoillakin voi olla tärkeä merkitys, kun ihmiset käsittelevät oman elämänsä solmukohtia. ◉

↑ Kaikki synnit -rikosdraamasarjan ensimmäisen kauden päähenkilöinä on kaksi Keskusrikospoliisin tutkijaa, Sanna Tervo (Maria Sid) ja Lauri Räihä (Johannes Holopainen), jotka tekevät tutkimuksia Oulun seudulla.

Kuva: MRP Matila Röhr Productions Oy

↑ Suomalais-espanjalaisessa Paratiisi-rikosdraamassa (The Paradise) rikoksia ratkotaan niin Fuengirolassa kuin Oulun seudulla. Kuvassa keskellä Carl-Kristian Rundmanin esittämä rikosylikomisario Antti Koroma. Kuva: Yle

↗ Draamahenkisessä Roba-sarjassa selvitetään monen tyyppisiä rikoksia Helsingin maisemissa. Poliisiaseman laajaan henkilögalleriaan kuuluu muun muassa Mimosa Willamon esittämä nuorempi konstaapeli Heidi Salonen. Kuva: MTV Oy

poliisisarjat saattavat olla lisäämässä rikollisuuden ja väkivallan pelkoa.

– Katsojat pystyvät tietysti erottamaan todellisuuden ja television representaation toisistaan, mutta sarjat vaikuttavat huomaamatta siihen, mitä me pelkäämme ja mitä me pidämme todennäköisenä. Lisäksi media nostaa mielellään raakoja väkivaltautuisia näyttävästi esiin, koska ne keräävät lukijoita. Myös tämä saattaa luoda turvattomuuden tunnetta.

Seppälä toteaa poliisisarjojen heijastelevan voimakkaasti pohjoismaisen hyvinvointivaltion tasa-arvokehitystä. Nykyään monen poliisisarjan päähenkilö on nainen. Toinen yleinen asetelma on poliisiparivaljakko, josta toinen on nainen ja toinen mies. Lisäksi monissa sarjoissa nainen toimii poliisipäällikkönä tai muuten esimiesasemassa.

– Tämä on samalla maailmalla pohjoismaisten poliisisarjojen iso myyntivaltti, koska monessa maassa on ihan ennenkuulumatonta, että nainen voisi olla pätevä poliisi. Tai varsinkin niin, että nainen on samaan aikaan poliisi ja perheenäiti. Esimerkiksi vanhemmissa englantilaisissa sarjoissa näkökul-

Kale Puonti

– huumeekyllä, iskelmänikkari ja kirjailija

Rikosylikonstaapeli Kalevi ”Kale” Puonti on työskennellyt yli 30 vuotta Helsingissä huume- ja järjestäytyneen rikollisuuden tutkinnassa. Kokemuksista syntyi esikoiskirja Manni, joka julkaistiin elokuussa.

TEKSTI

Jussi-Pekka Lämsä

KUVA

Uupi Tirronen

Kale Puontin poliisiura alkoi kesällä 1983 hänen astuessaan ensimmäisen kerran Poliisin kurssikeskukseen osallistuakseen kotelaskurssin pääsykokeisiin.

– Olin saanut aiemmin keväällä armeijasta päivän loma, jotta sain haetuksi päällystään kuuluvan poliisimiehen lausunnon hakemukseeni Riihimäen poliisilaitokselta. Onnistuin pääsykokeissa, ja tällä tiellä talleen edelleen, tosin jo loppusuoran viimeisillä metreillä, Puonti kertoo.

Valmistumisen jälkeen Kale työskenteli tilapäisenä nuorempana konstaapelina puolisen vuotta silloisessa Hollolan nimismiespiirissä pysäyttellen rattijuoppoja ja etsien laittomia piisaminsyöttejä. Rikospoliisin tehtävät olivat kiinnostaneet alusta pitäen jopa niin, että hakija kertoi tästä omituisesta haaveestaan jo pääsykokeiden haastattelussa.

Pian nuori poliisimies siirtyikin vajaan pariksi vuodeksi Vantaan nimismiespiiriin omaisuusrikosyksikköön. Kellarikomeroiden mehu- ja hillovarkaudet sekä muut pienet omai-

suusrikokset tulivat tutuiksi ja antoivat hyvän pohjan rikospoliisin uralle.

Vantaalla kävi aika ajoin Helsingin huume poliisin tutkijoita kuulustelemassa pokiaan. Nämä kaverit näyttivät tulleen kuin suoraan amerikkalaisesta poliisisarjasta ja dekkarin itu katseli huumeekyllä salaa ihailen.

– Olen kotoisin Riihimäeltä, eivätkä 1980-luvun puolivälissä huumeet näytelleet mitään roolia kotikaupunkini yöelämässä. Helsingin huumerikosyksikön toiminta vaikutti erittäin mielenkiintoiselta, ja lainasin kirjastohyllyistä löytyneet ainoat kaksi huumeista kertovaa kirjaa, Puonti kertoo.

Vantaalla työskennellessään Puonti oli tutkijana rikossarjassa, jossa väärennyillä henkilöpapereilla ostettiin luotolla lähinnä videoita ja televisioita. Helsingiläisillä dekkareilla oli samanlaisia juttuja ja tämän rikoskokonaisuuden ansiosta hän tutustui komisario **Antero Jokiseen**, jolla oli iso rooli miehen myöhemmässä uravalinnassa.

Nuori ja innokas rikospoliisi oli käynyt aiemmin jättämässä työhakemuksensa legendaariselle **Torsti Koskiselle** päästäkseen jossakin vaiheessa ihailemiensa huumedekareiden joukkoon Helsinkiin. Kale oli nimennyt Torstin ystävän Anteron suosittelijakseen. Helsingin poliisilaitos kärsi henkilöstöpuhlasta, eikä vakansseja saanut talon sisältä täyttää. Yllättäen Puonti nimitettiin Helsingin huumeepoliisiin viransijaisuutta hoitamaan ylimääräiseksi nuoremaksi konstaapeliksi loka-kuusta 1985. Tästä alkoi yli 30-vuotinen ura huumeepoliisina.

– Hommasta ei ole puuttunut vauhtia, vaikka tilanteet eivät olekaan näyttäneet välttämättä niin kovin vaarallisina. Ehkä enemmänkin hauskoina, Puonti naurahtaa.

Lisäksi Kale siirtyi vajaat pari vuotta sitten uransa loppulu'u'ussa nettipetosten labyrinttiin, jossa hänelle aukeni täysin uusi ja mielenkiintoinen maailma. Mies keskittyi pääasiassa romanssihuijauksiin, joista löytyisi aineksia kirjaankin.

– Jätän Pasilan poliisitalon käytävät vuoden lopussa ja teen sen hyvillä mielin. Huumetoimistossa pisimpään työskennellenä dekkarina "aarnioaallot" osuivat minuun jyrkkinä. Todistajakuulusteluissa ja eri oikeusasteissa olen saanut juosta aika tavalla. Prosessi jatkuu edelleen ties kuinka pitkään. Kaikkia esimiesten ratkaisuja en aivan allekirjoita, mutta ymmärrän myös heidän paineensa tämän äärimmäisen poikkeuksellisen rikostutinnan aikana, Puonti myöntää.

– Kannoin huolta henkilöstön jaksamisesta ja näin ajatelen edelleenkin. Jatkuva ja avoin keskustelu esiin tulevista ongelmista lienee kaikkein paras keino välttää suuremmat yhteentörmäykset, hän jatkaa.

Iskelmätaival

Jo ennen poliisiksi ryhtymistään Puonti työskenteli DJ:nä eri ravintoloissa. Useampi kuukausi vierähti myös M/S Silja Star-laivalla päivän hittejä soitellessa.

– Alus nimettiin myöhemmin Estoniaksi. Surullinen loppu sillä laivalla, Puonti miettii hiljaa.

Puonti on harrastanut musiikkia ja soittanut eri instrumentteja lähes koko elämänsä ajan. Hän on kirjoittanut tekstejä ja säveltänyt melodioita suomalaisille artisteille ja saanut tuotoksiaan eri levyille reilut sata kappaletta.

– Biisejäni ovat levyttäneet **Arja Koriseva**, Yölintu, **Marita Taavitsainen**, **Saija Tuupanen**, **Danny** ja monet muut suomalaiset iskelmätaivaan tähdet. Olen lisäksi toiminut vastavana tuottajana muun muassa **Paula Koivunimen**, **Tapani Kansan** ja **Kyösti Mäkimattilan** albumeilla.

Musiikki auttaa Puontia löytämään sopivan henkireiän hektisen huumeututinnan tai muun raskaan työn vastapainoksi. Musiikkielämän valtava muutos viime vuosina harmittaa miestä. Yksittäisille biiseille ja niiden esittäjille yritetään saada mahdollisimman suuri huomio ja sitä kautta julkisuutta

sekä keikkoja. Hienot kokonaisuudet eli tarinat albumeina jäivät harvoja poikkeuksia lukuun ottamatta tekemättä.

Tosielämän kokemukset inspiroivat kirjoittamaan

Entiseen päällikköön kohdistuvan rikostutinnan käydessä kuumimmillaan Puonti huolestui koko Helsingin huumeystiön mustamaalauksesta. Siihen ei ollut hänen mielestään min-käänlaisia perusteita.

– Halusin kertoa suurelle yleisölle avoimesti huumeepoliisin työstä ja sain laitoksen johdolta luvan kirjoittaa blogia. Kirjoitin suhteellisen suosittua Kaupungin varjoja -blogia noin vuoden verran, Puonti kertoo.

Blogissa Puonti kirjoitti, minkälaisessa maailmassa huumeepoliisissa työskentelevät elävät. Kirjoituksista saatu positiivinen palaute jalostui kirjaideaksi loppuvuodesta 2017 ja ensimmäiset rivit esikoisromani *Mannille* syntyivät tammikuussa 2018.

Teoksesta kuvastuu kirjailijan yli kolmen vuosikymmenen kokemus huume- ja järjestäytyneen rikollisuuden tutkinnasta. Siinä kerrotaan vauhdikkaasti ja sujuvasti kansainvälisestä huumeakaupasta sekä ulkomaalaisten rikosjengien jalkautumisesta maahan.

Fiktiiviset tapahtumat sijoittuvat pääkaupunkiseudulle ja sisätyötä tehdään Pasilan poliisitalossa. Yhtymäkohdat Helsingin poliisilaitokseen eivät jää lukijalta huomaamatta. Rikosromaneille ominaiseen tapaan ruumiita ja räiskettä syntyy toki oikeata elämää huomattavasti enemmän. Monitoimimies Kalevi Puonti asettuu kirjallaan dekkaristien ahtaaseen eturiiviin siellä jo seisovien harvojen poliisimiesten rinnalle.

Virka-aikaan siirtyminen mahdollisti Puontille pitempien tekstien kirjoittamisen, joten Pasilan myrky-dekkarisarjaan kuuluvan *Mannin* seuraava osa *Milo* ilmestyy jo tammikuussa 2021. 🟡

Kale Puonti

Rikosylikonstaapeli **Kalevi "Kale" Puonti** syntyi vuonna 1962 Riihimäellä, jossa hän myös kävi koulunsa. Nuoruudessaan mies yleisurheili Riihimäen Kiskossa, soitti trumpettia useammassa orkesterissa ja toimi DJ:nä laivoilla sekä ravintoloissa. Puonti kävi armeijan 1981 ja on sotilasarvoltaan reservin luutnantti.

Puonti on suorittanut poliisikokelas- ja miehistökurssin sekä alipäällystön virkatutkinnon. Hän on voittanut Tangomarkkinoiden sävellys- ja sanoituskilpailun sekä sijoittunut kaksi kertaa karkikolmikkoon vuosituhannen vaihteen tietämillä. Syksyn sävelen voitto 1998 lohkesi miehen tuottamalla kappaleella *Andrè*, jonka esitti **Marita Taavitsainen**. Kale Puontin esikoinen, rikosromani *Manni* (Bazar Kustannus Oy) ilmestyi 11.8.2020.

Katukuvassa uusia ”liikennemerkkejä”

Kesäkuun 2020 alusta voimaan astunut uusi tieliikennelaki toi Suomeen koko joukon uusia liikennemerkkejä. Liikennemerkkeihin liittyvää omatoimisuutta on esiintynyt yksittäisten kansalaisten ja yhdistysten toiminnassa tätä ennen.

TEKSTI JA KUVAT

Kari Huhta

↓ ”Älä näplää kännykkää ajaessasi”, kertoo Ykspihlajan koulun vanhempainyhdistyksen ideoima liikennemerkki Kokkolassa.

Kansalaisten omin luvin asettamia liikennemerkkejä on ilmestynyt suomalaiseen katukuvaan. Osa niistä on jopa saanut jäädä paikalleen, vaikka omatoimisuus on luonnollisesti tullut myös viranomaisten tietoon.

Suomen miesten jääkiekkajoukkueen maailmanmestaruus toukokuussa 2019 aiheutti sen, että jo voittoa seuranneena yönä oli Lempäälään johtavan tien varteen ilmestynyt Mörkölä-niminen paikkakuntakyltti juhlistamaan sitä tosiseikkaa, että joukkueen kapteeni **Marko ”Mörkö” Anttila** tuli Lempäälästä.

Kokkolassa oltiin liikkeellä vakavammalla motiivilla: Koulujen alkamisen kynnyksellä elokuussa 2019 pystytettiin Ykspihlajan koulun Vanhempainyhdistyksen naisten aloitteesta

↑ Lempäälän uusi paikkakuntakyltti kohotti suomalaisten kansallista itsetuntoa Suomen maajoukkueen voitettua jääkiekon MM-kultaa toukokuussa 2019.

liikennemerkkejä, jotka muistuttivat autoilijoita olemaan käyttämättä kännyköitä ajon aikana.

”Pää ylös!” -lisäkilpi korostaa varsinaisen merkin sanomaa tehokkaasti. Merkit ovat normaalia alempana, suunnilleen kuljettajan silmien tasolla, jotta ne huomioidaan varmemmin. Merkit näyttävät aivan oikeilta, virallisilta liikennemerkeiltä, joten ne on tehty huolella.

Tällaisen kiistatta järkevän ja tarpeellisen liikennemerkin ilmestyminen katukuvaan on saanut Kokkolassa yleisen hyväksynnän. Jopa viranomaisena tuntuu ymmärtävän sen, koska liikennemerkit ovat saaneet koristaa Ykspihlajan pääväylää jo vuoden verran. 🟡

99 Kun maailmassa riehuu pandemiaksi äitynyt ja hengen päälle käyvä virus, hämmästyttävän harva jaksaa korvaansa kallistaa terveysviranomaisten ohjeille.

Maailman mahti

MINÄ NIIN ihmettelen, miten tällä Telluksella on vuosien ja taas vuosien jälkeen riittänyt väkeä. Riittänyt ja lisääntynytkin, vaikka on ollut muutama todellinen ja raskas sotavuosikin: pommituksia ja hävitystä. Silloin ei kulkutauteja lääkitty juuri pihamaan yrtejä kummemmilla. Ei ollut drive in -testausta tai chattailevia terveysasemia. Nippa nappa syntyvyys päihitti vuorokautisen kuolevaisuuden.

Nyt on kaikkea mahdollista: etupainotteista ja valistavaa tietoa, seurantaa, maskeja ja rukkasia. Olettais, että muutama sata vuotta sitten saloseutujen asukit olisivat olleet ylen kiitollisia, jos ruttoon olisi saanut rokotteen tai paiseisiin antibioottia. Tai ihan vain luvan lepoonkin, joka jo itsessään olisi voinut auttaa.

Marketin mainos neljästä kahvipaketista kymppillä tai lupaus sadalle ensimmäiselle ämpäristä riittää saamaan kansaa ruuhkaksi asti liikkeen ovelle tunteja ennen avajaisia. Siistiin jonoonkin vielä.

Mutta kun maailmassa riehuu pandemiaksi äitynyt ja hengen päälle käyvä virus tukkien terveysasemat ja hospitaalit, hämmästyttävän harva jaksaa korvaansa kallistaa terveysviranomaisten ohjeille. Jopa väkivalloin osoitetaan mieltä, jos suun ja nenän edusta suositellaan suojaamaan jollakin rätintapaisella. Käsien pesu,

desifioinnista puhumattakaan, tuntuu osalle olevan ylivoimaista, vaikka talo tarjoaa!

Klamydia-yhtye on laulanut jo kauan pienestä pojasta ja siitä, miten ”kaikkee kivaa tehdä on, mikä kielletään.” Samalla kun meitä nyt ohjeistetaan turvaväleistä ja lähikontaktien välttämistä, tunnumme tekevän ihan päinvastoin, kuin uhmaikäiset lapset konsanaan. Yökerhoon on päästävä ja ensimmäisellä mahdollisella lennolla niin pitkälle kuin kerosiinia riittää.

Olen miettinyt, onko tämä merkki jostakin. Merkki esimerkiksi siitä, että kun emme ole otaneet ilmastonmuutosta tosissamme, panokset kovenevat. Kun ei hyvällä, niin sitten väkisin.

Tästä suvesta tehdään vielä monta tohtoriväitöstä ja Hollywood-elokuvaa. Esille nousee uusia sankareita ja roistojaikin, eikä asian vatvomiselle näy loppua. Odotellessa ei voi kuin toivoa, että ihmiset kestäisivät katkeamatta ja jaksaisivat tukea toisiaan niin, ettei kukaan jäisi yksin eikä perikato meitä kaataisi. Saataisiin tämä maa taas käyntiin ja sen kansalaisille työtä ja vaurautta.

Saatais kunnon sunnuntai!

Maksava jäsen

Outi ”Ode” Ahonen työskentelee käräjäsihteerinä Pirkanmaan käräjäoikeudessa ja hän on SPJL:n 2. varapuheenjohtaja.

SURUVIESTI

Teuvo Sakari Lehtinen
ylikonstaapeli
s. 20.10.1932 Lieto
k. 29.3.2020 Lieto

Pertti Markus Koivunen
vanhempi rikoskonstaapeli
s. 10.3.1936 Äänekoski
k. 18.6.2020 Jyväskylä

Kalevi Johannes Saviluoto
rikosyliikonstaapeli
s. 28.5.1949 Sievi
k. 29.5.2020 Oulu

Muistamiset-palstalla julkaistaan kuvia merkkipäivistä, eläköitymisestä, häistä, lapsen syntymästä tai kollegan poismenosta. Tapahtumasta saisi olla kulunut korkeintaan kuusi kuukautta.

ELÄKKEELLE

Veijo Vanhanen
Itä-Suomen poliisilaitos
eläke 1.8.2020 alkaen

SURUVIESTI

Kalevi Adolf Syvänen
ylikomisario
s. 6.11.1931 Loppi
k. 17.4.2020 Helsinki

Teuvo Johannes Timonen
apulaispoliisipäällikkö
s. 15.3.1939 Nurmes
k. 18.7.2020 Jyväskylä

PYSÄYTÄ PIMEYS.

TK11 TAC **UUTUUS!**

Uuden sukupolven viranomais- ja poliisikäytön käsivalaisin. Mullistava **APF** (Advanced Pulse Frequency) -teknologia. Mekaaninen huippunopea taktinen nappikytkin. Voimakas 1600 lm jatkuva valoteho.

FENIX
LIGHTING FOR EXTREMES

Maahantuonti, viranomaistukku: Fenix Nordics, 014-3379460, fenixvalaisimet.fi

ASIANAJOTOIMISTO
Johanna Karkia Oy

WTC Helsinki Airport, Lentäjätie 3
puh. 09-321 8821, fax 09-4129 299

www.karkia.net

Spjl Suomen Poliisijärjestöjen Liitto

Jonne Rinne
puheenjohtaja
050 399 8795

Mika Nygård
järjestöpäällikkö
040 556 1441

Katja Almgren
viestintäsuunnittelija
044 582 0012

Virpi Hallikainen
talousassistentti
044 720 2094

Sari Haukka
viestintäpäällikkö
041 730 5957

Minna Huhta
koulutus- ja edun-
valvontasuunnittelija
045 137 3393

Alice Utriainen
päluottamusmies/OM
050 440 8452

Jesper Thurin
lakimies
050 301 9254

Tarja Heinonen
puheenjohtajan sihteeri
040 561 0114

Pekka Lassila
päluottamusmies/
poliisihallinto
050 598 1315

Auno Mäkinen
neuvottelupäällikkö
044 906 3710

Nappu Pelevina
erityisasiantuntija,
yhteiskunnallinen
vaikuttaminen
050 548 1593

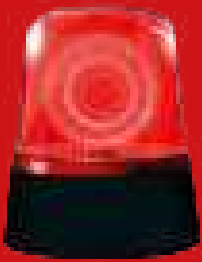
Anne Rakka
jäsenrekisterisihteeri
050 415 2080

Rita Ridanpää
lakimies
050 570 1597

Jaana Tynjälä
talouspäällikkö
040 940 2061

Jäsenpalvelut
p. 09 3484 2401
Edunvalvonta
p. 09 3484 2402
puhelinpalvelu
ma-to klo 9-15,
pe 9-12
spjl@spjl.fi
Asemamiehenkatu 2,
00520 Helsinki

” Muistathan ilmoittaa myös sähköpostiosoitteesi ja puhelinnumerosi yhdistyksesi jäsenasioiden hoitajalle tai liiton jäsenrekisteriin!

PARASTA ERIKOISPUHDISTUS- JA VAHINKOSANEERAUSPALVELUA! 24/7 PÄIVYSTYS 0800 155 525

ilmainen asiakaspalvelunumero

VAHINKOPALVELU

OLEMME SAANEET KIITOSTA NOPEASTA VASTEAJASTA, RAPORTOINTIPALVELUSTA SEKÄ ASIAANTUNTEMUKSESTA VAHINKOKOhteiden HOITAMISESSA.

RIKOSPAIKKOJEN PUHDISTUKSET

KUOLINASUNTOJEN KEMIAALLISET HAJUNPOISTOT, OTSONOINNIT JA ALIPAINESTUKSET

RIKOSPAIKKOJEN PUHDISTUKSET, DESINFIOINNIT JA HAJUNPOISTOT

SIRPALESIIVOUKSET, GRAFFITIEJEN POISTOT, NOKIPESUT, SAVUVAURIOSIIVOUKSET JA HAJUNPOISTOT

VESIVAHINKOJEN JÄLKEISET KUIVATUKSET JA DESINFIOINNIT

VUOTO- JA PALOKOhteiden SEKÄ KALMASUNTOJEN JA RIKOSPAIKKOJEN VAHINKOTORJUNTATYÖT SEKÄ VAHINKOSANEERAUS

**PÄIVYSTYS-
PALVELUMME
PALVELEE 24/7.**

**VASTEAIKAMME
PÄÄKAUPUNKI-
SEUDULLA
ON 2h.**

**PÄIVYSTYSPALVELU 24/7
PUH. 0800 155 525**

**asiakaspalvelu@optimasiivous.fi
www.optimasiivous.fi**

Optima palvelut

TOIMIPAIKAT
Helsinki
Harjukatu 4A
00500 Helsinki

Espoo
Lokirinne 1
02320 Espoo

Vantaa
Korppitie 24 B 20
01450 Vantaa

Turku
Joukahaisenkat. 6, 7 krs.
20520 Turku

Tampere
Korkeakoulunkatu 7
33720 Tampere

Hei, mitä mieltä sinä olet?

Pitäisikö poliisien määrää lisätä?

Pitäisikö poliisin voimavarojen riittää myös muiden kuin vakavien rikosten tutkimiseen?

Tulisiko oikeudenkäyntien kestoa saada nykyistä lyhyemmäksi?

Onko sinulle tärkeää, että suomalaiset luottavat viranomaisiin?

Jos vastasit KYLLÄ ja haluat vaikuttaa arjen turvallisuuteen kunnassasi, lähde ehdolle:

kokoomus.fi/kuntavaalit

On parempi, että sinä neuvot meitä – eikä toisinpäin.

Tervetuloa kokoomuksen valtakunnalliseen verkkotilaisuuteen oikeus- ja turvallisuusalan ammattilaisille lauantaina 7.11. klo 12 kertomaan ajatuksiasi tärkeän työsi arjesta. Mukana tilaisuudessa myös **Petteri Orpo**.

Ilmoittaudu 5.11. mennessä, osoitteessa:
kokoomus.fi/poliisijaoikeus

KOKOOMUS

Pihla Keto-Huovinen
Kansanedustaja,
valtuutettu, aluesyöttäjä

Marko Kilpi
Kansanedustaja,
poliisi, kirjailija